
MY ODE

Ensimmäinen suunnittelijan käyntikorttina

Jenni Tolonen

Opinnäytetyö

Opinnäytetyö
TIIVISTELMÄ

Jenni Tolonen

MY ODE

Ensimmäinen suunnittelijan käyntikorttina

Opinnäytetyön aiheena oli ensimmäinen suunnittelijan käyntikorttina. Tarkoituksena oli jatkaa syksyllä 2010 alkanutta projektia, jolloin tekijä suunnitteli malliston kaudelle A/W 2011. Malliston inspiraationa toimii oma käsitys suomalaisesta identiteetistä. Opinnäytetyössä pohditaan omia lähtökohtia suunnittelutyössä ja kehitetään omaa ammatillista henkilökuvausta suunnittelijana. Mallistosta toteutettiin osa ja näiden vaatteiden osalta koottiin mallistokatalogi.

Malliston esittelymateriaalin on tarkoitus olla graafisesti laadukas ja asiantuntijaopastajana tässä toimii Kuopion Muotoiluakatemia graafisen suunnittelun opiskelija. Kaikki esittelymateriaali tehdään omasta toimesta, mutta graafinen suunnittelija toimii työssä ikään kuin laaduntarkkailijana. Esittelymateriaaliin kuuluu mallistokatalogi ja käyntikortti. Tulevaisuudessa malliston esittelymateriaali toimii osana suunnittelijan portfolioa.

Tutkimusosuuteen kuuluu, että malliston avulla lähdetään esittäytymään eri yrityksille ja suunnittelijoille. Näiden tapaamisten tarkoitus on kerätä palautetta ja selvittää, minkälaisen vastaanoton nuori, pian valmistuva muotoilija alalla saa. Palautetta saatiin niin kaupallisesta kuin taiteellisemmastakin näkökulmasta. Asiantuntijapalautteiden perusteella malliston kehittelyä olisi mahdollista jatkaa pidemmälle.

Asiasanat: vaatetussuunnittelu, ammattikuva, mallisto, mallistokatalogi, asiantuntijapalaute

Työn osat ja säilytyspaikat: Raportti 47s., liitteet 15s. Taiteiden kirjasto.

Final project with thesis
ABSTRACT

Jenni Tolonen

MY ODE

The debut collection as a designer's business card

The subject of the thesis was a debut collection as a designer's business card. The aim was to continue working with the project which started in the autumn 2010 when the author designed a collection for season A/W 2011. The main inspiration for the collection was the designer's own view about Finnish identity. During the process, the designer's personal prerequisites as well as professional self-image were dealt with. A part of the collection was manufactured and the catalogue was created based on the manufactured items.

The collection's presentation material is meant to be of good quality graphically. As an expert adviser in the project there was a graphic design senior student from Kuopio Academy of Design. The presentation material is made by the designer, but the graphic designer will act as a quality controller during the project.

For the research part of the thesis, the designer introduced/introduces herself to different companies and designers with the help of the collection. The meaning of these appointments is to gather feedback and find out what kind of a reception a young, soon-to-be designer will get. With the help of the feedback from experts it is possible to continue to develop the collection further.

Reference words: image, collection, collection catalogue, presentation, appointment

Keywords: clothing design, professional image, collection, collection catalog, expert feedback

Parts of the work and where deposited: Report 47 pages, appendixes 15 pages. The Kuopio Academy of Design (Taitemia) Library.

Kuva 1

Ensimmäistö suunnittelijan käyntikorttina

Jenni Tolonen
Savonia-ammattikorkeakoulu
Kuopion Muotoiluakatemia
Vaatetusmuotoilu

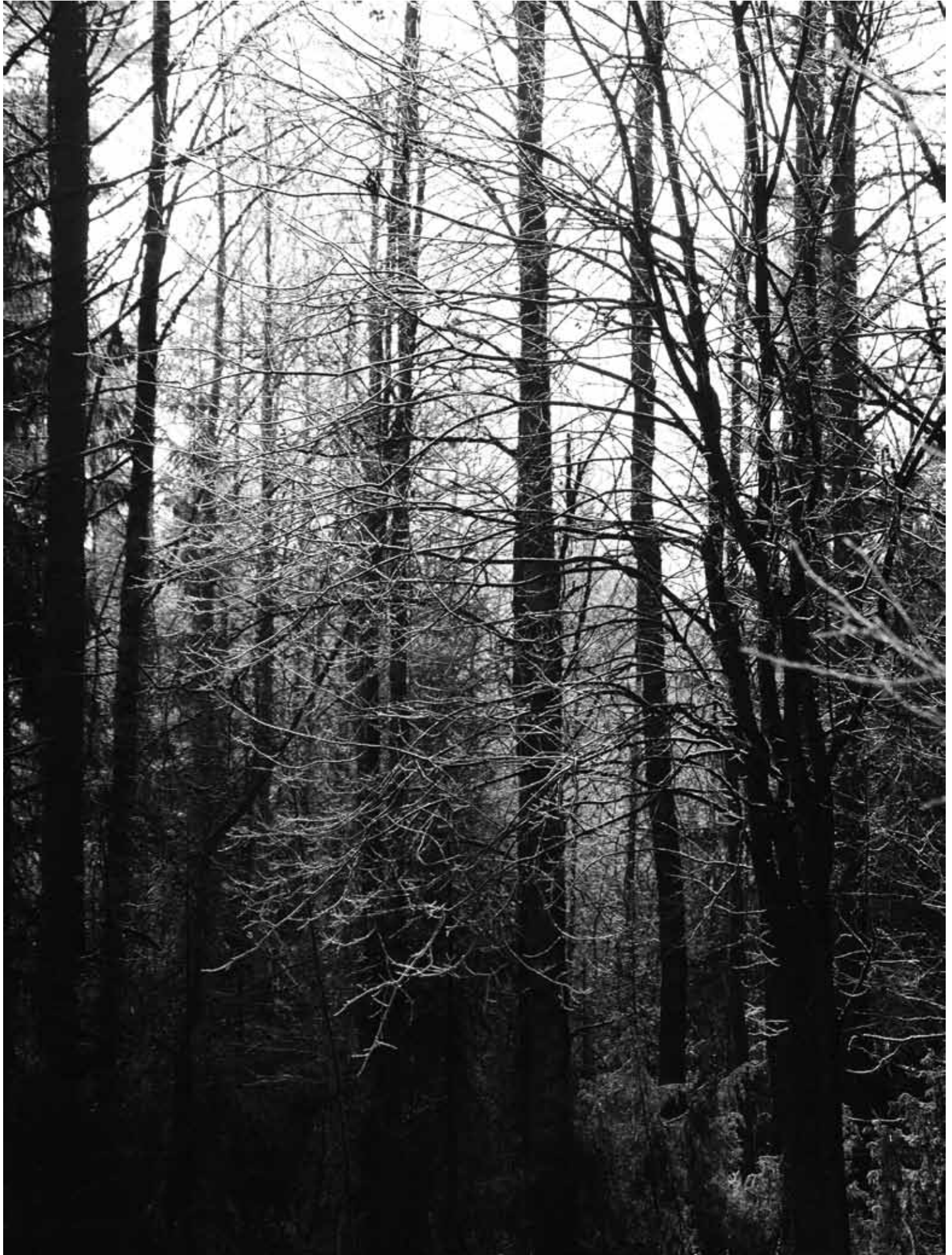
1. JOHDANTO
2. OMA AMMATTIKUVANI
3. MY ODE- MALLISTON SYNTY
 - 3.1 Suunnitteluprosessi ja tuohenpunontatekniikan toteutus kankaalle
 - 3.2 Malliston toteutus
4. VAATTEISTA KATALOGIKSI
 - 4.1 Kuvausten satoa
 - 4.2 Mallistokatalogin suunnittelu
 - 4.3 Käyntikortti
 - 4.4 Opinnäytetyön kustannukset
5. TAPAAMISET JA ASIAANTUNTIJAPALAUTTEET
 - 5.1. Yhteenveto palautteista
6. PROJEKTIN ARVIOINTI

Liitteet
Kuva
Lähteet
Aineistoluettelo

1. JOHDANTO

Aiemmissä syventävissä opinnoissani syksyllä 2010 olin suunnitellut My Ode- malliston, jota halusin jatkaa opinnäytetyönäni. Ajatus mallistoon oli peräisin keväältä, jolloin asuin Englannissa vaihto-opiskelijan merkeissä. Tuona aikana oma identiteettini koki muutoksia ja ajatusmaailmani vahvistui kansallinen identiteettini, jota halusin ilmaista Suomeen palatvani malliston muodossa. Tämän kansallisromanttisen herätyksen kokeneena halusin osoittaa uudesti syntyneen kunnioitukseni kotimaata kohtaan ja päättin käyttää tuohenpunonnasta tuttua korin pohjatekniikkaa osana mallistoa. Ideasta syntyi mallisto, joka minimalistisuudessaan on ajaton ja naisellinen.

Sirpa Ryynäsen kanssa käydyissä keskusteluissa opinnäytetyöni aiheeksi nousi ensimmäinen suunnittelijan käyntikorttina. Koska pelkän malliston toteuttaminen olisi jäänyt hieman päämäärättömäksi, projektia päätettiin venyttää niin, että malliston osittaisen toteuttamisen jälkeen lähtisin vierailemaan eri yrityksissä, sekä suunnittelijoiden luona esittelemässä itseni ja työni. Näin työhöni saatiin myös enemmän työelämähakuisuutta. Vierailujen tarkoituksena oli saada palautetta, kohdata asenteita, kasvattaa omaa verkostoa ja muutenkin huomata, mitä valmiuksia minulla tulisi olla kun valmistuttuani lähtisin kohtaamaan työelämän haasteita

Kuva 3

2. OMA AMMATTIKUVANI

Sana identiteetti voidaan määritellä samankaltaisuudeksi, henkilöllisyydeksi, psykologiassa persoonallisuudeksi (Ahola, Kuhlman & Luotio. 1998, 529). Lyhyesti selitettynä on hankalaa sisäistää, mitä kaikkea identiteetti-käsitteen alle kuuluu, koska kyseessä on enemmän tai vähemmän abstrakti käsite. Tässä opinnäytetyössäni käsittelen identiteettiäni ja sen muokautumista henkilöbrändin muodostamisen avulla, koska huomasin tämän helpottavan selitystäni oman identiteettini koostumuksesta ja siitä lähteviä mallistooni vaikuttavia tekijöitä. Vaikka puhun henkilöbrändin muodostamisesta, brändäämisestä, en kuitenkaan pyri rakentamaan itsestäni brändiä. Pysin ennemminkin löytämään vastauksen siihen, mitä olen muotoilijana ja mihin suuntaan haluan tulevaisuudessa suunnata ja kehittyä. Käsittelen henkilöbrändiä siis enemmänkin henkilökuvana.

Muotoilijan ensimmäinen tapa myydä itseään on hänen portfolionsa. Mikäli portfolioista käy ilmi henkilön lahjakkuus, hän erottuu kilpailijoiden joukosta, mutta kun ammattitadon määrällä ei ole eroa, mikä ratkaisee kuka on osaavin? (Hirvonen 2009,1) Tällaisissa tilanteissa peliin tulee mukaan henkilökuva ja identiteetti. Uskon, että mikäli muotoilija voi selkeästi näyttää nojaavansa tiettyihin arvoihin, säilyttää persoonallisen linjansa työstä työhön ja pitää itselleen määrittelemänsä kriteerit elossa, voi erottua positiivisesti muiden joukosta.

Koska halusin ilmaista identiteettillisiä piirteitäni tämän malliston kautta, pidin välttämättömänä, että samalla selvitän todelliset kulmakivet, joihin haluan näkemykseni ja arvoni suunnittelussa perustaa. Kun muotoilija tunnistaa ja hallitsee omat vahvuutensa, muodostaa selkeän omakuvan, jonka avulla on helpompaa vaikuttaa mielikuviin, joita hänestä muodostuu (Hirvonen 2009, 31). Välillä näitä asioita pohtiessani minusta alkoi tuntua, että haen itselleni tämän malliston pohjalta ehkä turhankin vahvaa määritelmää muotoilijana, mutta ymmärsin myös että kulmakiveksi asettuvat arvot voivat olla hieman abstraktimpia, joita voisi soveltaa erilaisiin projekteihin.

Toth & D'Arc (2003,52) käyvät teoksessaan läpi ominaisuuksia joita tulisi löytyä hyvältä brändiltä. Heidän mukaansa brändi on ikään kuin henkilö, jolla on perus-olemus, tunteet ja tyyli. On oltava näkemystä. Suunnittelijan vastuulle jää tuntea tuo henkilö ja vastattava sen vaatimuksiin pysyen jatkuvasti ajan hermoilla – hyvän brändin tuntomerkkeihin kuuluu kehittymisen mahdollisuus omia lähtökohtiaan koskaan unohtamatta.

Kuva 4

Oman kotinsa hyvät puolet näkee paremmin kauempaa. Tätä pohtii myös Helsingin Sanomien kirjeenvaihtaja Annemari Sipilä (Helsingin Sanomat, 12.9.2010), joka artikkelinsa mukaan ehdottaisi jokaiselle suomalaiselle puolen vuoden irtiottoa kotimaasta aina viiden vuodein välein. En voisi olla enempää samaa mieltä hänen kanssaan tästä asiasta. Vaikka olen kokenut elämäni varrella vasta yhden jakson pois kotimaasta, se oli kokemus, joka opetti arvostamaan itsestäänselvyyksiä ja kasvatti minua ihmisenä. En olisi koskaan varmasti myös lähtenyt toteuttamaan ideaani, josta tämä opinnäytetyö syntyi. Sipilä mainitsee kirjoituksessaan (Helsingin Sanomat 12.9.2010) että kotimaahan palatessaan saa oikean Suomi-ähkyn, kun ympärilleen haluaa kerätä kaikkea kotoista. Juuri tämä taisi tapahtua minullekin, kun päätin lähteä toteuttamaan opinnäytetyöprojektiani.

Englannissa ollessani jokapäiväinen uuden oppiminen ja henkinen kasvu lujitti suomalaista mentaliteettiani ja uudesta ympäristöstä havaitut asiat saivat minut ymmärtämään, että itsensänselvänä pitämäni asiat eivät sitä olekaan. Myös luonnon erilaisuus sai minut huomaamaan, etteivät muut kuin suomalaiset tiedäkään, millainen luontomme on. Uusien ystävien erilaiset kulttuuriset taustat erottuivat selkeämmin omastani. Näiden tuntemusten ja kokemusten siivittämänä malliston idean lähtökohdaksi muodostuivat oman identiteettini suomalaisuudesta kumpuavat elementit ja keväällä 2010 alkaneet pohdinnat kypsyivät syksyn edetessä konkreettisimmiksi.

Englannissa sain valtavan yksinkertaisuuden ylistämisvimman, kaiketi siksi että englantilaisten opiskelijoiden työt tuntuivat aina olevan runsaita ja hyvin prameita. Minussa syttyi jonkinlainen kapinallisuus dramatiikkaa vastaan ja halusin näyttää, että yksinkertainenkin voi olla kaunista. Suomeen palatessani tämä yksinkertaisuuden hakuisuus taisi olla huipussaan ja se vaikutti merkittävästi siihen, mitä opinnäyttemallistostani syntyi. Koska malliston lähtökohta on suomalainen identiteettini, halusin ottaa suunnitteluun mukaan ominaisuuksia, jotka voidaan käsittää kuuluvaksi niin identiteettiin kuin suunnittelussa tähdittäviin määränpäihin. Vaikka tulenkin maininneeksi raportissa moneen otteeseen suomalaisesta identiteetistä, haluan tarkentaa, etten yritä yleistää koko kansan identiteettiä yhdeksi määritelmäksi, vaan puhun pelkästään omasta näkemyksestäni millainen on ”perussuomalaiseksi” mieltämäni luonne.

Minulle avautui malliston kautta mahdollisuus etsiä työn kautta vastausta siihen, mitä olen muotoilijana. Lähdin siis tietoisesti etsimään muotoilijan identiteetilleni jonkinlaista määritelmää. Näin minulle syntyisi eheä ammattikuva. Ajattelin, että jos voisin määrittää omalle suunnittelutyölleni selkeät rajat, joiden sisällä kehittää itseäni ja omaa tyyliäni, onnistuisin tekemään töistäni uskottavia kokonaisuuksia. Neljän vuoden opiskelun aikana portfoliooni on kertynyt mitä toisistaan eroavampia töitä. Kun en ole tiennyt vahvuuksiani, eikä minulla ollut vielä vahvempaa näkemystä, on tehtäviä tullut lähestyneeksi aina erilaisista näkökulmista. Portfolioon kootuna työni eivät muodosta minkäänlaista yhtenäistä linjaa, eivätkä näin anna minusta suunnittelijana minkäänlaista kuvaa. Oman henkilökuvan määrittelemisellä uskoin parantavani tämän ongelman. Suunnittelutyössä käyttämieni lähtökohtien ja pyrkimysten tarkempi rajaaminen ja selvittäminen auttaisi minua tulevaisuudessa kehittymään suunnittelijana haluamaani suuntaan. Vankempi ammattillinen henkilökuvani kun oikeastaan on kehittynyt vasta kun muutin pois Suomesta. Vaihto-opiskelun ja sen jälkeen suoritetun työharjoittelun aikana huomasin, että olen oikeasti oppinutkin jotain. Seuraavana askeleena tuntui luonnolliselta alkaa pohtimaan enemmän ideologiaansa suunnittelijana.

Alusta alkaen oli ilmiselvää, että ihannetilanteessa en olisi sesonkihullutuksia kaupanhyllyjen täytöksi suunnitteleva muotoilija, vaan enemmänkin pyrkisin tuottamaan markkinoille laadukasta ja pitkäikäistä muotoilua. Näin osa kestävästä kehityksenkin ajatuksista saadaan suunnitteluprosessiin mukaan, kun hektinen kulutus vaihtuu harkittuun valintaan, eli tuotteen käyttöikä pitenee reilusti. Tämän mallistoni kohdalla myös vaatteiden todelliset hinnat olisivat siinä määrin korkealla, ettei vaatteista massamuotia tuottavien yritysten rekkeihin olisikaan. Näitä tuotteita valittaisiin vaatekaapin täytteeksi rakkaudella ja vaateen takana olevan sanoman perusteella. Olen myös huomannut monesti, että ainakin oman perheemme keskuudessa kääntään mieluummin hieman kalliimman ja laadukkaamman tuotteen valintaan. Tällä tavoin ajatellaan saavan kestävämpi ja pitkäikäinen tuote.

Laadun tärkeys osana suunnitteluprosessia kumpuaa varmasti lapsuudestani asti. Voin elävästikin muistaa parit vaatekappaleet, joita rakastin vuodesta toiseen vaateen siitä kärsimättä. Sama vaate saattoi roikkua päälläni kuukausia, käyden toki välissä pesukoneessa, näyttämättä yhtään kulumisen merkkejä. Vielä tänäkin päivänä samaisen vaatekappaleen voi löytää varaston nurkasta, täydellisen käyttökelpoisena, tosin hieman väärän kokoisena. Suunnittelijana halusin pyrkiä tähän samaan, laadukkaiden materiaalien käyttöön ja sellaisen mallin suunnitteluun, joka ei kärsisi luvattoman paljon sesonkien vaihtumisesta. Toki seuraan trendejä ja haluan käyttää niitä työssänikin, mutta mielestäni niiden hienovarainen tulkinta on aina ajoittain paikallaan. Haluaisin myös, ettei kuluttajan tarvitsisi heti ensimmäisen vaateen käyttökerran jälkeen katua ostopäätöstään, kun käsiin jääkin vain valtava nukkakasa. My Ode-malliston osalla olen pyrkinyt käyttämään kestäviä ja laadukkaita materiaaleja, jotka sisältävät suurimmaksi osaksi luonnonmateriaaleja, esimerkiksi silkkiä, villaa ja puuvillaa.

Perinteisiin skandinaavisen muotoilun tunnusmerkkeihin kuuluvat mm. yksinkertaisuus, selkeys ja käytännöllisyys. ”Less is more”. Olen aina vannonut yksinkertaisuuden nimeen. Mitä ”helpommalla” tavalla tuotteesta on saatu toimiva ja kaunis, sitä parempi idea se minusta on. Vaikka mallistoni monissa osissa on korin pohjatekniikkaa, se ei pyri esille liian rajusti ja hallitsevasti. Halusin myös tuoda näiden hieman mutkikkaampien osien rinnalle hyvin pelkistettyjä perusvaatteitakin kaikkea käytännöllisyyttä arvostaen. Ehkä näiden hiljaisempien osien tarkoitus on myös edustaa rehellisyyttä, nöyryyttä ja rauhallisuutta, jonka itse koen hyvin vahvana osana suomalaista luonnetta. Hiljaisuuden rinnalla on myös turhan metelin tarpeettomuus, asiat kohdataan mielellään ilman suurta dramatiikkaa. Maassa seisostaan tukevasti kaksin jaloin, vaikka pää hipoisikin pilviä. Useasti monien suunnittelijoiden mallistoissa nähdään malliston peruslinjasta poikkeavia, näyttäviä ”show stoppereita”. Oma mallistoa suunnitellessani minusta kuitenkin tuntui, ettei tällaiset sopineet malliston sanomaan.

Mielestäni suomalainen nainen pukeutuu hillitysti, maanläheisesti ja hänelle on tärkeämpää tuntee olonsa vaatteissaan hyväksi ja itsevarmaksi, mukavaksi ja turvalliseksi, kuin että hän pyrkisi kiinnittämään huomiota, ilmaisemaan teatraalisesti mielialojaan tai noudattamaan viimeisimpiä trendejä. Hiljaisella kansalla on hiljainen vaatakaappi. Henkilökohtaisena esimerkkinä, oma vaatekaappini sisältö koostuu noin kolmesta väristä, lukuunottamatta paria räikeää heräteostosta, jotka eivät koskaan päädy ylteni.

Jotta edellisessä kappaleessa mainitsemani itsevarmuus ja mukavuus saataisiin syntymään pukeutumisen kautta, suunnitellun vaatteiden pitäisi mielestäni olla tyylikäs ja hienostunut. Tällaisilla ominaisuuksilla vaatteiden kantaja voisi tuntea itsensä arvokkaaksi ja tärkeäksi, jonka seurauksena myös itsevarmuus löytyisi.

Edelliseen pohdiskeluun pohjaten, oma arvomaailmani suunnittelussa muodostuisi seuraavista elementeistä: laadukkuus, ajattomuus, tyylikkyys ja pelkistetty esteettisyys. Suomalaiseen identiteettiin kuuluvina luonteenpiirteinä näitä samoja asioita voisi mielestäni kuvata sanoilla hillitty arvokkuus, nöyryys ja hiljaisuus.

*Laadukkuus, ajattomuus, tyylikkyys ja
pelkistetty esteettisyys.*

Varsinainen tutkimusongelmani siis muodostui tarpeesta löytää vastaus siihen, mitä olen muotoilijana – mitkä ovat lähtökohdat ja arvot, joihin työni haluan perustaa? Aikaisempien opiskeluvuosien varrella minulle on kertynyt varsin sekava portfolio työnäytteeksi. Olen kokeillut kaikkea mahdollista etsiessäni omaa tyyliäni. Tämän tuloksena portfolioni yleisilme on sotkuinen, lapsellinen ja epäuskottava. Mielestäni sen avulla en pysty vakuuttamaan ketään ammatillisesta osaamisestani. Jotta tulevaisuudessa tämä ongelma häviäisi, tarvitsisin selkeän linjan, jota työssäni noudattaa. Tärkeä kulmakivi tälle tavoitteelle on käsitys siitä, millainen ammatti-identiteettini on.

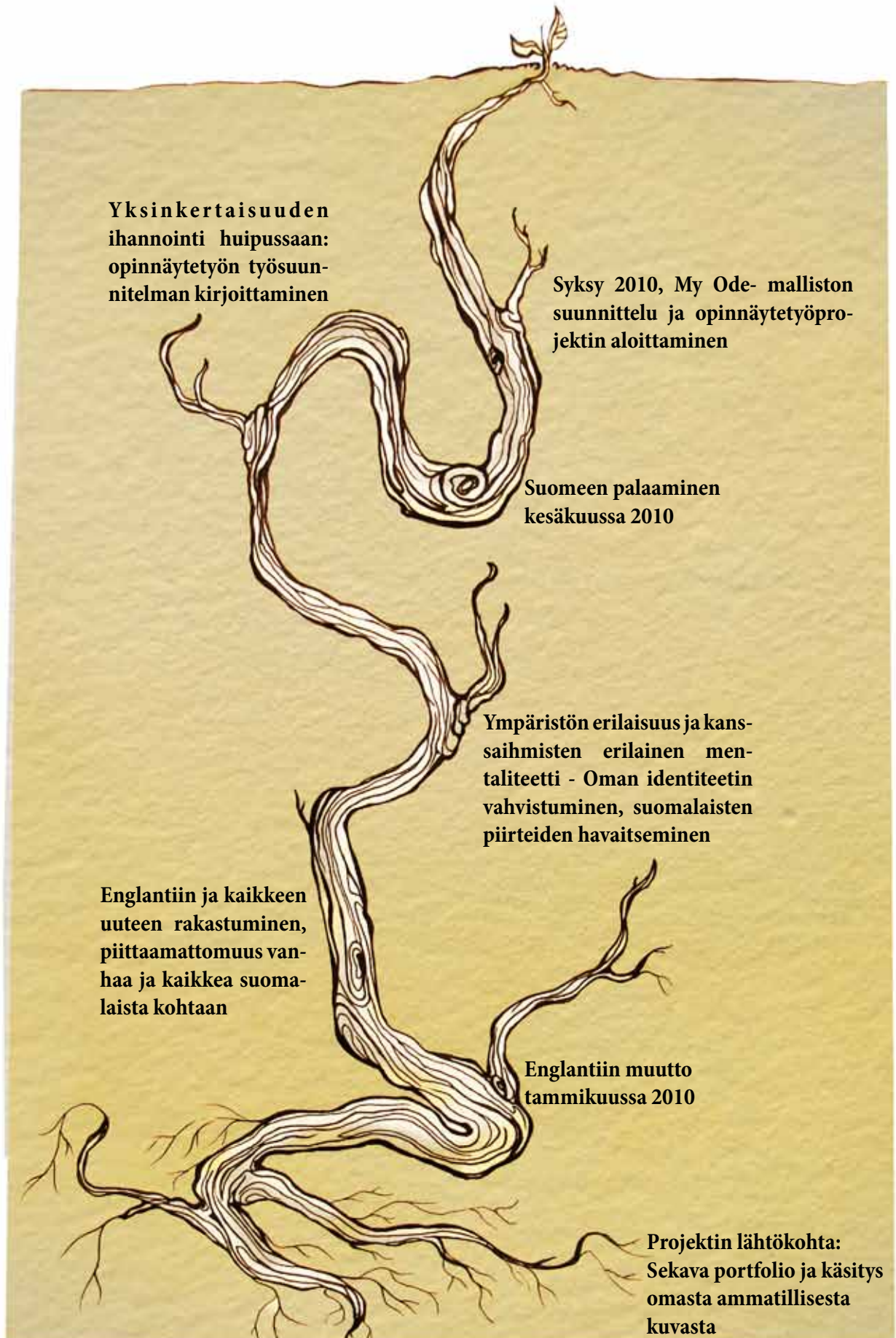
Jotta voisin selkeämmin käydä läpi ammattillisen identiteettini selvittämisen taustaa, sovellan kriittis-realistista evalutaatiota tässä prosessissa. Käytäntöön suuntautuvan kriittisen realistisen evaluaation olennaisin lopputuotos on todellinen käytännöllinen tuotos, esimerkiksi organisaation parantunut toimintamalli. (Anttila 2005, 465). Itselleni tämän projektin lopputuloksena syntyisi käsitys siitä, mitä ominaisuuksia haluan muotoilijana työssäni tuoda esille. Parantaisin siis oman työskentelyni toimintamallia. Tulevaisuudessa tämä antaa minulle pohjan, jonka avulla lähteä kehittämään omaa osaamistaan vahvemmin haluttuun suuntaan, sen sijaan että kokeilisin edelleen kaikkea laidasta laitaan koskaan saavuttamatta kokonaisvaltaisempaa tyyliä.

Edellisessä kappaleessa läpi käymäni asiat ovat tärkeimpiä ominaisuuksia, joista ammatti-identiteetini muodostuu ja jotka luovat arvoperustan työlleni. Kriittisrealistisen evalutaation taustalla oleva prosessi käsittää useita vaihetta: alkumielikuvan luominen tarpeesta ja ideasta, tavoitteiden ja ratkaisumallin hahmottaminen (ongelman määrittelemineen), palautteensaantikeinojen määrittely, palautteiden kerääminen ja analysointi. Lopuksi prosessilla aikaan saatua tulosta tarkastellaan laajemmassa kontekstissa, esimerkiksi käytettävyyšnäkökulmasta (Anttila 2005, 464. 465).

Omat tarpeeni ja lähtökohtani olen määritellyt jo aiemmin, mutta seuraavalla sivulla oleva oleva kaavio kokoaa kaiken yhteen ja esittää asian visuaalisemmin. Kaavio noudattaa kriittisrealistisen evaluaation prosessin kaavaa, mutta olen soveltanut sen selkeämmäksi ja paremmin omaan käyttööni soveltuvaksi. Kaavio kuvastaa prosessia, kuinka ammattikuva on lähtenyt hahmottumaan, ja kuinka se on opinnäytetyöprojektin aikana kehittynyt. Juurikaaviosta ilmenee matka ongelmasta lopputulokseen.

Kaavion alussa lähdetään liikkeelle ongelman määrittelystä, joka minun tapauksessani oli epäselkeä ammattillisesta identiteetistäni. Prosessin tavoitteena on ollut muodostaa selkeämpi määritelmä sille. Ratkaisumallia on vaikea tiivistää yhdeksi keinoksi, teoksi tai sanaksi, sillä ammattikuvani kehitykseen ovat vaikuttaneet monet kokemukset pitkältä ajalta. Sen vuoksi kaaviossa esiintyy ajankohtia, jolloin tällaisia ammatilliselle kasvulle merkittäviä käännteitä on tapahtunut. Kriittisrealistisen evaluaation prosessiin kuuluvat palautteen kerääminen ja analysointi tapahtuu tämän opinnäytetyön puitteissa asiantuntijapalautteiden ja omien pohdintojen kautta. Lopullista tulosta, selkiytynyttä ammattikuvaa, voi käytettävyyšnäkökulmasta tarkasteltuna heijastaa tulevaisuuteen.

Kevät 2011. Opinnäytetyön valmistuminen. Oman ammatti-identiteetin lähtökohdat ovat selkiytyneet.

Kuva 6. My Ode- malliston ideataulu

3. MY ODE- MALLISTON SYNTY

Minulla oli syksyn ensimmäinen jakso aikaa suunnitella ja tehdä materiaalikokeiluja mallistoani varten. Kesän loppuessa päässäni pyörivät vielä juuri loppuneen työharjoittelun tiimoilta monet asiat, eikä mielessäni ollut vielä aavistustakaan, mitä haluaisin tehdä, epämääräistä ideaa tuohenpunonnasta lukuunottamatta. Luovan tuotannon ja yrittäjyyden jaksossa aloitin malliston työstämisen kahmimalla kirjastosta kaikki kirjat tuohipunonnasta ja erilaisista sidontatekniikoista, joita on käytetty mm. pajunsidonnessa vuosisatoja. Aiheeseen tutustumisen jälkeen päätin kuitenkin perinteisesti puumateriaaleilla toteutettavien tekniikoiden seasta valita vain sen yhden, korin pohjatekniikan, mallistooni käytettäväksi. Koin että yksi punontatekniikka riittäisi ja juuri tämä vahvistaisi mallistoni sanoman. Vaikka teemani onkin suomalaisuus, johon olen liittännyt luonnon ja vanhat perinteet, ei malliston ollut tarkoitus näyttää Kalevalan aikaiselta vaatetukselta, vaan modernilta tuulahdukselta pohjoisesta.

Malliston kohderyhmää kuvailisin aikuisiksi, nuoriksi naisiksi. Yleisilme on varsin nuorekas, mutta malliston kotelomekot ja ehkä hieman varttuneemmalle yleisölle paremmin kolahtava inspiraation lähde antavat mahdollisuuden tähdätä hieman laajempaan kohderyhmään. Opinnäytetyössäni myöhemmin esillä olevissa asiantuntijapalautteissa käy kuitenkin ilmi, että kaupallisessa mielessä mallistoa kannattaisi tyyliään ehkä hioa hieman kauemmas tästä nuorekkuudesta. Toteutus tulisi olemaan sen verran hintavaa, ettei nuorimmilla kohderyhmillä olisi taloudellista mahdollisuutta tällaisiin tuotteisiin. (ks. luku 6.4. ”Tapaaminen Sari Ihatsun kanssa”) Lähtökohtanani ei alun perin ollut edes ollut suunnitella erityisen kaupallista mallistoa.

Kaiken luonnostelun ja ajatuskaaoksen keskellä materiaalien etsinnällä oli myös merkittävä rooli. Alustavasti olin kaavailnut malliston koostuvan nahasta, villasta ja silkistä, mutta toisin kävi. Keinonahkojen kömpelö ulkonäkö ei pitemmän päälle miellyttänyt eikä aidon nahan käyttäminen sai arvostettua, mikä onkaan ideologini suunnittelijana. Poronahka oli myös hetken aikaa suurikin unelmien kohteeni, mutta lopulta sen kallis hinta, vaikea saatavuus ja mieluinen musertuneesta Petteri Punakuonosta veivät voiton ja nahka jäi materiaalikategoriasta pois.

Eurokankaan kätköjen, lukemattomien nettisivujen ja tukkujen jälkeen käsiini jäi kangaskirjo, joka koostui puuvillastretchista kahdessa värissä, pehmeästä ja laskeutuvasta villakankaasta ja ryyttypintaisesta, läpikuultavasta silkistä. Myös Muotoiluakatemia löytyi ennen Turo Tailorin käytössä ollut miestenvaatekangas, joka ominaisuuksiltaan kävi erinomaisesti useaan malliin.

Kun olin päättänyt käytettävät materiaalit mallistoon ja luonnostellut kokonaisuuden, päätin mitä materiaalia ja väriä missäkin vaatekappaleessa käyttäisin. Toki mietin materiaalinkäyttöä suunnitteluvaiheessakin, mutta kokonaisuuden muodostuttua huomasin, ettei jokainen materiaalivalinta mennyt nappiin, esimerkiksi jokin materiaali oli aivan liian hallitsevassa asemassa. Myös materiaalikokeilujen edetessä minulle selvisi paremmin, mikä kangas käy parhaiten mihinkin malliin, luoden oikeanlaisen rakenteen.

Kangasta punoessa syntyi ikään kuin uusi materiaali, jota käyttää vaatteita rakentaessa. Vaikka jokainen vaatekappale muodostuu vain yhdestä kangaslaadusta, punottu materiaali on ominaisuuksiltaan paljon jäykempää ja paksumpaa. Tämä mahdollistaa tiettyjen vaatteiden osien tekemisen ryhdikkäämmäksi, tukemaan vaateen muuta rakennetta tai antamaan mallille lisää volyyymia. Joidenkin materiaalien kohdalla punotun ja vapaan kankaan yhdistäminen luo mielenkiintoisen lopputuloksen.

Tekniikka- ja materiaalikokeilujen rinnalla selvitin vuoden 2011-2012 syksyn ja talven trendejä. WGSN, Trendsetter ja Vogue pääsivät taas jälleen kovan tarkastelun alla. Vaikka suunnittelijan työhön kuuluukin trendiennustus ja työssämme oletetaan esiin-tyvän kunkin kauden kuumimpia trendejä, en ole koskaan varsinaisesti tuntenut itse-äni viimeisimpien villitysten perässä juoksijaksi. En koe olevani tällainen suunnittelijana, joten loppujen lopuksi uudet trendit eivät ilmenny mallistossani ylilyönteinä. Mielestäni on tärkeämpää pyrkiä kestävään ja ajattomaan suunnitteluun ja tulkita trendejä hienovaraisesti.

Pohjoismaalaisen muotoilun tunnusmerkiksi mielletään usein minimalistisuus ja se ilmenee omassakin mallistossani erittäin vahvasti. Värikartta on pelkistetty neljään väriin, joista yksikään ei pyri nousemaan toisen ohi. Myös malliston muotokieli on kokonaisuudessaan pelkistetty ja materiaalikarttakin koostuu vain muutamista kankaista. Syventävien opintojen aikana syksyllä 2010 mallistoon syntyi 15 osaa ja malliston tueksi värikartta, materiaalikartta, ideataulu, esityskuvat ja protokappale yhdestä malliston tausta-tyksistä. Seuraavalla sivulla on piirroskuva mallistosta kokonaisuudessaan. Malliston tasokuvat löytyvät raportin liitteistä. Luonnokset ja tarkemmat tasokuvat mallistosta löytyvät tämän raportin liiteosuudesta.

Kuva 7. My Ode- malliston collection line up.

Kuva 8. Malliston värikartta

3.2 Malliston toteutus

Malliston suunnittelu tapahtui 2010 syyslukukauden alussa. Tämä mahdollisti opinnäytetyön aloittamisen lokakuussa 2010 suoraan malliston toteuttamisella. Koska aikataulu ei olisi mitenkään antanut periksi koko malliston toteuttamisesta, päädyin seitsemän osan toteuttamiseen. Aikataulun rytmissä pysyäkseen tein ompelutyön kolmen viikon aikana, joka käytännössä tarkoitti sitä, että ompelukoneesta ja koulumme siivoojasta muodostui uudet parhaat ystäväni tuoksi ajaksi.

Mallistosta toteutettaviksi päätyivät vaatteet, jotka mielestäni muodostivat hyvän kokonaisuuden, ja joissa tuli esille rakenteellisia eroja, joita malliston eri osista löytyy. Näissä osissa tulee esille myös monipuolisesti materiaalit ja värit, joita mallistoon kuuluu.

Monet malliston malleista koostuivat osin punotusta, osin kaavoitetusta ja osin muotoilluista kohdista. Täysin kaavoitettuja vaatteita toteutuneista olivat vain kotelomekko ja housut. Täysin muotoiltuja olivat viitta, takki, silkkitoppi. Molempia tapoja yhdisteltiin mustan kotelomekon ja hameen kanssa. Työtä nopeuttakseni tein kaikki vaatteet koon 38 peruskaavojen mukaan ja tiesin etukäteen tulevan mallini olevan oikean kokoinen näihin vaatteisiin tai että vaatteet jäisivät korkeintaan hieman väljiksi.

Mm. kotelomekon ja hameen yläosan punomisen toteutin suoraan muotoilunukan päälle. Tällä tavoin punomisen yhteydessä kappaleeseen oli mahdollista upottaa myös hieman muotoa ja parantaa vaatteiden istuvuutta, sekä vähentää paksujen saumojen määrää.

Koivun tuolta on käytetty monipuolisesti erilaisissa tarkoituksissa. Tuohi on taipunut jalkineesta ruoka-astiaksi, repusta sadeviitaksi ja monenlaiseksi muuksi tarve-esineeksi. Tuohi oli myös halpa materiaali. Luonnosta saatuja materiaaleja pidettiin arvossa ja niitä oli tärkeää osata käyttää hyväkseen. Tällaisten kädentaitojen osaamista pidettiin itsestäänselvyytenä, joita vanhemmat opettivat lapsilleen (Sepän koulu, Kirkkonummi. 2010).

Varsinaisesta tuohenpunonnasta onnistuin löytämään harmillisen vähän kirjoitettua tietoa. Sain käsityksen, että kyseinen tekniikka on ennemminkin kulkenut suullisena tietona, isältä pojalle. Eräs eepos kirjastomme syövereistä löytyi, joka oli kirjoitettu noin kuusikymmentä vuotta sitten ja ohjeet malleihin olivat hyvinkin epämääräisiä ja mielivaltaisia. Tiedon vähyden vuoksi tiedonhankinta toteutui hyvin materiaalilähtöisesti. Raportin liiteosuudesta löytyy kuvio, joka esittää punontatekniikan selvemmin.

Tuohisidonnassa käytetty korin pohjatekniikka on ollut käytössä jo vuosikymmeniä. Miellän sen itse hyvin vahvaksi osaksi suomalaisia kulttuuria ja kansanperinteitä, tuohivirsut ja -kontit ovat varmasti tuttuja monellekin mummolan aittojen kätköistä. Vaikka tekniikka tulikin kansanperinteistä ja menneiltä vuosikymmeniltä, ei mallistoa ollut tarkoitus toteuttaa vanhahtavaan tyyliin vaan mahdollisimman modernisti, tyylikkäästi ja ajattomasti.

Kuvat 10, 11, 12. Punomisvaihetta Stunning chord- viitan osalta. Viitan punottu osuus tehtiin suoraan mallinuken päälle.

4.VAATTEISTA KATALOGIKSI

Jotta vaatteet saisi esitelyä printattuina mallistokatalogin sivuilla, on välttämätöntä järjestää kuvaukset mallin kanssa. Haaveilin opinnäytetyön aloittamisvaiheessa, että valmiit tuotteet olisi kuvattu lumisessa metsässä. Kuvauspaikka olisi tällöin kohdannut melko täydellisesti malliston suomalaisuus- teeman ja tuohenpunontatekniikankin. Luonnonvalossa kuvaaminen on myös henkilökohtainen suosikkini.

Pakkasen noustessa ja malliston vaatteiden kertyessä alkoi kuitenkin olla aika selvää, että tästä suunnitelmasta olisi luovuttava. Ei olisi ollut enää yhtään inhimillistä, mikäli olisin pakottanut mallini metsään lumen keskelle palelemaan silkkitopissa. Tämän vuoksi päätinkin suorittaa kuvaukset Kuopion Muotoiluakatemia-studiossa. Vaatteita ja mallien lookkia sekä asentoja olisi näin ollen aikaa korjailta ilman hypotermian pelkoa.

Halusin kuitenkin kuviin saman tunnelman, jota olin suunnitellut ulkokuvausten varalle. Vaaleutta ja valoa, joka osaltaan saisi vaatteet näyttämään selkeiltä ja yleisilmeen puhtaalta, aivan kuten luonto talvella on.

Kuvauksia suunnitellessa pohdiskelin myös tarkemmin, mikä todella onkaan sanoma, jota tällä mallistollani ja tulevalla katalogilla haluan välittää.

Hyvän brändin tuntomerkkeihin kuuluu kehittymisen mahdollisuus omia lähtökohtiaan koskaan unohtamatta.

Oman mallistoni lähtökohdiksi olen määritellyt naisellisuuden, ajattomuuden ja hienostuneisuuden. Uskon näiden olevan ominaisuuksia, jotka haluan pitää tyyliissäni pitkään mukana ja kehittyväni niiden kautta paremmaksi suunnittelijaksi.

Varsinaiset kuvaukset sujuivat verkkaisesti. Varasin studion neljäksi tunniksi ja olin varautunut valmistumaan toiseenkin kuvaus sessioon, mikäli ensimmäisen päivän saldosta jäisikin huono kokoelma. Mallikseni sain Maria Kokon. Kuvaustilanteessa toimimme mallin kanssa kahdestaan, vaikka ensin ajattelinkin apulaisen ottamista mukaan tilanteeseen. Olen kuitenkin sitä mieltä, että selvisimme kahden henkilönkin voimin oikein hyvin. Kuvaustilanteestakin tuli ehkä hieman hallitumpi, kun saimme kahdestaan mallini kanssa väännellä valoja ja asentoja.

Halusin kuviin kevyen, valoisan ja vaalean yleisilmeen, siispä mallillekin sopi parhaiten hyvin kevyt ja luonnollinen meikki. Tämän vuoksi oikeastaan vain mallin huulet saivat hieman erottuvampaa punaista päällensä. Hiusten osalta päädyin tupeeraamaan ne nutturaksi takaraivolle ja sekaan piiloteltiin hieman koivun oksia, tarkoituksena viitata luonnollisuuteen. Mallistokatalogiin päätyneissä kuvissa oksat ovat kuitenkin vain erittäin viitteellinen ja melko huomaamaton lisä, lähinnä kuvien pienuuden takia ja mallin hiusten ollessa niin samanväriset oksien kanssa.

Kuva 13. Kuopion Muotoiluakatemia studio odottamassa kuvausten alkua.

4.1 Kuvausten satoa

Jotta kuvauksiin olisi saatu edellisessä kappaleessa kuvailemani valoisa tunnelma, valitsin käytettäväksi studion taustakankaaksi vaalean harmaan pinnan. Käytimme valaisuun kerrallaan kahta tai kolmea valoa. Monessa tapauksessa yksi valo valaisi taustaa ja toinen valaisi pehmeämmin mallin jompaa kumpaa kylkeä. Tällä tavoitteilin luonnonvalon kaltaista vaikutelmaa, joka valaisee aina jonkin puolen kohteestaan voimakkaammin. Osa vaatteista oli hyvin tummia, joka tarkoitti sitä, että muodot ja yksityiskohdat oli haastavaa saada erottumaan. Näiden kohtien esille tuomiseen käytin vielä kolmatta valoa.

Kuva 14. Light ballad- toppi ja Calm note- housut.

Halusin mallin asennoiksi eleettömiä poseerauksia, jotta malliston yhtenäinen linja säilyisi vielä tällaisissakin yksityiskohtaisimmissa asioissa. En halunnut, että katsojan huomio kiinnittyisi epäluonnollisen näköisiin poseerauksiin, vaan että mallin läsnäolo näyttäisi luonnollisesta ja helpolta. Asentoja kokeillessa mietittiin myös, millaisissa kulmissa kukin vaate näyttäisi parhaimmalta. Useimmissa kuvissa mallin katse on suunnattu pois päin kamerasta. Mielestäni tämä loi kuviin rauhallisempaa tunnelmaa, sillä tiukka ja suora katse kameraan saattaa alkaa tuntua häiritsevältä tuijotukselta.

Kuvat 15, 16. Ylhäällä Light ballad- toppi takaa ja alhaalla Never ending string- takki.

Kuva 17. Sweet melody- kotelomekko.

Kuva 18. Golden sound - olkaimeton kotelomekko.

Kuvat 19, 20. Ylhäällä olevassa kuvassa Interlude-kirjekuorilaukku ja oikealla puolella Never ending string-takin selkäpuoli.

Kuva 21. Light ballad - toppi ja Sugary notes - hame.

Kuvien muokkausvaiheessa pyrin vain pieniin hienosäätöihin. Harottavat hiukset poistettiin, satunnaiset kohti suoraan mallin taakse taustalle heijastuneet varjot minimoitiin ja kirkkautta hieman lisättiin. Rajasin useimpia kuvia jälkeinpäin, jotta niihin tuli hallitumpi ja tasapainoisempi sommitelu. Tein myös joitain muutoksia sävyihin ja poistin vaatteista tarkoituksettomia ryppyjä tai ranteeseen unohtuneita koruja.

Kuva 22. Katalogin kansi 160g elävöpintaista kartonkia. Antaa hieman luonnonmukaisuuden tuntua katalogille, sekä mallistolle.

4.2 Mallistokatalogin suunnittelu

Tietyn merkin alla työskenneltäessä on tärkeää ottaa huomioon sen kohderyhmä. Brändin ympärille rakennetaan juuri sellainen tarina ja tunnelma, jonka uskotaan purevaan tähän haluttuun kuluttajaryhmään. Kuluttajalle uskotellaan, että juuri tämä tuote on se, joka vastaa olemassaolon kysymykseen (Toth,& D'arc 2003, 11). Jos ajatellaan kaupan vaaterekissä roikkuvaa vaatekappaletta, sen ohi on äärettömän helppoa kävellä. Siksipä mielenkiinto on herätettävä muunlaisilla keinoilla – tähän tarvitaan avuksi graafisen suunnittelun osaamista.

Muotoilijan on oikeastaan samaan aikaan oltava myös oman viestinnän ammattilainen tällä alalla (Hirvonen 2009, 30). Tähän tarkoitukseen voi tietenkin aina palkata ulkopuolisen graafisen suunnittelijan, mutta aina se ei ole mahdollista. Opinnäytetyössäni olen ottanut tämän seikan huomioon verkostoitumalla Kuopion Muotoiluakatemiaan graafisen suunnittelun opiskelijan kanssa. Koska oma tietämykseni graafisesta suunnittelusta ei riitä pintaa syvemmälle, koulumme neljännen vuoden opiskelija Maria Kokko on vastannut kysymyksiini ja valottanut syitä asioiden takana. Kaiken kaikkiaan Maria on toiminut laaduntarkkailijana katalogin suunnitteluprosessissani, sekä neuvonut taittamiseen ja tulostamiseen liittyvissä asioissa. Hän on myös neuvonut minua siinä, kuinka käyttää Adobe InDesign-ohjelmaa järkevästi.

Kuvat 23, 24. Kuultopaperi 100g, johon on printattu maalauksenomainen valokuva talvisesta metsästä. Kuultopaperi tuo herkkyyttä, kuva metsästä edustaa suomalaisuutta. Kuultopaperin takaa paljastuu malliston nimi, osoittamaan kenen työstä on kyse.

Kuva 25. Sisäsivut ovat 120g tulostuspaperia.

D'arc ja Toth (2003,12) ovat sanoneet graafisen suunnittelun merkityksen muotisuunnittelussa olevan suhteen rakentaminen tuotteen ja asiakkaan välille. Suhde, joka näin muodostuu on verrattavan huomaamaton ja syntyy hetkessä, yhdellä vilauksella. Graafisen suunnittelun muodille tarjoamat elementit ikään kuin houkuttelevat asiakkaan luokseen muodostamalla vaatteelle samankaltaisen identiteetin kuin potentiaalisella asiakkaalla. My Ode-mallistoni on näkemykseni kauneudesta ja omasta identiteetistäni – sain siis itsekkäästi suunnitella graafisen maailman juuri omanlaisekseni ilman sen kummempaa perehtymistä kohderyhmään.

Tutustuin moniin teoksiin graafisesta suunnittelusta, mutta katalogia työstämään lähtiessäni huomasin yksinkertaisen tyylin sopivan paremmin tarkoitukseeni. Koska lähtökohtana oli yksinkertaisuus, keveys, valoisuus ja harmoninen kauneus, jäi mallistokataloginkin tyyli erittäin minimalistiseksi ja vähäsävyiseksi. Sain silti inspiraatiota joistain teoksista, jotka ovat mainittu tämän raportin aineistoluettelossa.

Alkuperäiseen kuvausideaan liittyen koetin myös kuvien muokkausvaiheessa yhdistellä metsästä napsittuja kuvia studio-ottojen kanssa yhteen, mutta en ollut lopputulokseen tyytyväinen. Tämän idean poikimana mallistokatalogin ensimmäiseksi ja viimeiseksi sivuksi kuitenkin päättyi maalauksellinen ja rauhallisen sävyinen metsämaisema.

Tietyllä tavalla tämä mallisto on ollut minulle alusta alkaen myös eräänlainen manifesti siitä, mitä olen muotoilijana. Tai mihin tulevaisuudessa tulen pyrkimään. Arvostamani yksinkertaisuus ja varsin eleeeton kauneus ovat olleet lähtökohtina koko ajan. Tästäkin syystä, miksi malliston graafinenkin ilme on erittäin pelkistetty ja teeskentelemätön.

Kuvat 26, 27. Katalogin pienen koon takia olen yrittänyt saada kuvat sivuille mahdollisimman suurena, jättäen kuitenkin ympärille ja osalle sivuista reilusti tyhjää tilaa, jottei kokonaisuudesta tule liian painava ja täyteen ahdettu.

Golden sound - strapless dress

A love affair with silence

Kuva 29. Keskiuukeamalta paljastuu collection line up, jotta malliston kaikki osat selviävät katsojalle. Mukana on myös tilkut mallistossa käytetyistä kankaista (joita ei näy tämän raportin kuvassa, mutta ovat samoja kuin ohessa esitetyt kankaat.)

Teoksessa Fashion Icon puhuttiin pakkaussuunnittelun merkityksestä. Tuotteen pakkaus antaa ensivaikutelman saajalle ja antaa raameja antavan ohjeen, mitä sisältä voi odottaa (Toth & D'Arc. 2003, 92). Tämä herätti mieleeni ajatuksen pohtia mallistokatalogin kannen ilmettä pakkaussuunnittelun kannalta, sillä kansi on ikään kuin katalogin pakkaus. Mielestäni tällaisen kaikenkattavan, muttei liian paljastavan ensivaikutelman antajaksi sopi kuva malliston yksinkertaisimmasta vaatteesta. Tiukasti rajattu kuva jättää kysymyksen auki, mitä kuvan ulkopuolella on? Mitä malli katsoo? Malliston tunnelma on myös hyvin luettavissa tästä kuvasta. Uskoisin tämän yksinkertaisen, eikä liian paljastavan kannen johdattelevan katsojan mieleen ripauksen kiinnostusta, joka houkuttelee selaamaan katalogin muutkin sivut. Kannen materiaali on myös hieman paksumpaa pahvia, joka tuntuu kädessä mukavan pehmeältä ja toivottavasti omalta osaltaan pidentää aikaa, jonka katalogi katsojan kädessä viettää. Malliston nimi on kirjoitettu omalla käsialallani, tuomaan osaltaan mukaan sitä henkilökohtaisuutta, jota mallistoni teema sisältää

Katalogissa on käytetty yhteensä kolmea eri paperilaatua. Tämän materiaalin vaihtuvuuden tarkoituksena on luoda sisältöön enemmän jännittävyttä ja vahvistaa tunnelmaa, jonka mallistolla kuin katalogillakin haluan välittää. My Ode- malliston vaatteissakin esiintyy kerroksellisuutta, läpinäkyvyyttä ja materiaalien paksuuseroja, miksipä en siis käyttäisi tällaisia samoja ominaisuuksia myös mallistokatalogin suunnittelussa. Mielestäni katalogi saa myös ammatillisesti pätevämmän ilmeen, kun sen suunnittelussa ei ole tyydytty pelkästään yhdenlaiseen paperilaatuun.

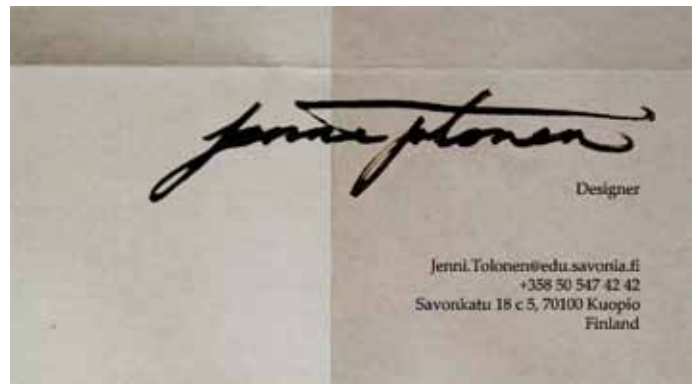
Kuva 30. Lopussa on vielä kerrottu ketkä ovat olleet osallisena mallistokatalogin syntyyn. Tämän avulla on myös selvää, että minulla itselläni on kaikki tekijänoikeudet kyseisestä työstä.

4.3 Käyntikortti

Vaikka opinnäytteeni aihe oli alusta alkaen ensimmäistä suunnittelijan käyntikorttina, vasta projektin viime metreillä tajusin, että voin oikeasti tehdä myös käyntikortin. Idean päähän pistäessä päätin tämän olevan myös hyvä lisä yritystapaamisiin, voisin jättää itsestäni pienen muiston kaikille osapuolille käyntikortin ja mallistokatalogin avulla.

Suunnittelin käyntikortin vastaamaan standardimittoja, jolloin käyntikortin kooksi tuli 90 x 50 mm. Ajattelin, että mikäli tulevaisuudessa haluan käyttää samaa käyntikorttia, standardimittojen käyttö helpottaa niiden painamista painotaloilla.

Käytin käyntikortin kannessa yhtä kuvaa My Ode- malliston kuvaussaldosta. Taustalle on sijoitettu tekstuurin elementissä kuva taitellusta paperista. Halusin tuoda pintaan näin hieman elävyyttä ja jännittävyttä, koska kortti tulee muuten olemaan hyvin siisti. Käyntikortin takapuolelle sijoitin yhteystietoni. Halusin käyttää kortin tekstissä osittain käsinkirjoitettua tekstiä, joka osaltaan yhtenäistää kortin sopivaksi muun malliston esittelymateriaalin kanssa. Pohdiskelun jälkeen päätin jättää My Ode- otsikon pois kortista, vaikka se ensin kannessa lukikin. En halunnut yhdistää käyntikorttia liian vahvasti juuri tähän tiettyyn mallistoon, vaikka siinä käytetty kuva ja tyyli onkin selkeässä linjassa muun projektini kanssa. Saman kortin käyttäminen olisi näin helpompaa tulevaisuudessakin.

Kuva 31, 32. Käyntikortin etu- ja takapuoli.

4.4 Opinnäytetyön kustannukset

Malliston valmistuksen osalta kustannukset kasvoivat noin 163 euroon. Tähän summaan kuuluvat niin päälli- kuin vuori- kankaat, sekä muut materiaalit vetoketjuja, tukikankaita ja lankoja myöten. Summaan kuuluu myös materiaalikokeilujen tuomat kulut. Varaamastani kangasmäärästä jäi kuitenkin hiukan ylimääräistä, joten arviolta malliston seitsemän osan valmistus tuli maksamaan 150 euroa.

Opinnäytetyön budjettia suunniteltaessa en ollut lainkaan huomionnut, että katalogin printtaaminen voisi olla niinkin monimutkaista. Ensin värit tulostuivat väärinä, sillä en ollut tiennyt, että kuvat kannattaisi muuttaa CMYK-muotoon ennen kuin ne liitetään InDesign- ohjelmalla tehtyyn taittoon. Myös sivujen kaksipuoleinen tulostaminen oli monen mutkan takana, sillä kuvat mielellään kääntyivät väärään järjestykseen tai ylösalaisin. Myös kohdistamisessa oli omat ongelmansa.

Ensimmäisen onnistuneen katalogin takana oli noin 30 euron edestä epäonnistuneita tulosteita.

Koska myös paperit, joita käytin, olivat tavallisesta tulostuspaperista poikkeavia, hintaa tuli myös niiden osalta. Onnistuneena versiona yhden katalogin hinnaksi papereineen tuli noin 7 euroa. Kysyin tarjousta myös kirjapainosta. He eivät osanneet sanoa aivan tarkkaa hintaa kappaleelle, mutta hinnaksi olisi kuitenkin muodostunut noin kolmen- tai neljänkertainen summa.

Yhteensä opinnäytetyöni kustannuksiksi tuli siis 187 euroa, ensimmäiseen onnistuneeseen mallistokatalogiin mennessä.

5. TAPAAMISET JA ASIANTUNTIJA-PALAUTTEET

Opinnäytetyöni tutkimusosuuteen kuului suunnittelijoiden ja eri yritysten tapaamisia. Tapaamisten tarkoituksena oli ennen kaikkea selvittää, millaisen vastaanoton nuori ja pian valmistuva muotoilijan alku saa. Positiivisenä lisänä tulisin saamaan palautetta työstäni useammilta tahoilta ja useammasta erilaisesta näkökulmasta.

Halusin alustavasti ennen valmistumista alkaa selvittämään, mikä työelämään kiinni pääsyssä on kaikkein hankalin asia. Tarvitsin vastauksen kysymykseen, mitä on odotettavissa kun tulevaisuudessa koitan kerätä lisää työkokemusta. Ajattelin myös, että opinnäytetyön aikana olisi loistava tilaisuus alkaa harjoittelemaan sitä, kuinka tuoda itseään ammattimaisemmin esille ja valmistautua kasvamaan vakuuttavaksi ammattilaiseksi.

Kun aloin miettimään keihin henkilöihin haluaisin ottaa yhteyttä, mietin millainen mallistoni kokonaisuudessaan on ja keitä tämän tyyppinen suunnittelu mahdollisesti kiinnostaisi. Halusin yrittää tavoittaa suunnittelijoita, jotka tyyliään olisivat ajattomia ja maineeltaan laadukkaita. Halusin myös ottaa yhteyttä sellaisiin henkilöihin, keiden työtä ja uraa arvostaisin.

Kaiken kaikkiaan otin yhteyttä kolmeen suunnittelijaan (Samu-Jussi Koski, Ritva-Liisa Pohjalainen, Ritva Falla) ja kahteen suurempaan yritykseen, Marimekkoon (Mika Piirainen) ja Ajattareen (Sari Ihatsu). Ritva Falla oli näistä ainut henkilö, jonka kanssa en päässyt yhteyksiin tarpeeksi ajoissa. Lähestyin kaikkia henkilöitä ensin sähköpostitse ja joitakuista myöhemmin myös puhelimitse, mutta kaikkien henkilöiden osalta en näin tarkkoja yhteystietoja onnistunut saamaan.

Ritva-Liisa Pohjalainen

Kuopiolaisena Ritva-Liisa Pohjalainen oli ensimmäisenä tapaamislistalla. Aluksi lähestyin häntä sähköpostitse 2010 lokakuun lopulla ja sen jälkeen puhelimitse viikkoa myöhemmin. Sain alustavasti sovittua tapaamisen lyhyen ajanjakson päähän. Tapaaminen kuitenkin jäi toteutumatta, ilmeisesti Pohjalaisen monien kiireiden vuoksi. Myöhemmin kyselin, mikäli Ritva-Liisan olisi ollut mahdollista antaa palautetta työstäni postin välityksellä. Vastausta en tähän saanut, mutta kuitenkin laitoin hänelle postin kautta menemään mallistokatalogini ja pyysin mahdollisimman kohteliaasti häntä vastaamaan.

Lähetetty posti tuotti tuloksia ja Ritva-Liisa antoi palautetta mallistostani. Hän kertoi, ettei liikaa halua kommentoida postin välityksellä työtäni, sillä tällaisessa tilanteessa olisi vaarallisen helppoa tuottaa mielipahaa, ilmeisesti sanojen sävyn väärin ymmärtämällä. Ritva-Liisa oli sitä mieltä, että mallistoni näytti kokonaisuudessaan harmoniselta ja tyylikkäältä. Asut olivat hänen mielestään myös toimivan näköisiä. Hän piti koripunosideasta, mutta mainitsi että se vaikuttaa suhteessa raskaan näköiseltä ja kehotti, että tätä ideaa voisi kehittää pidemmälle. Lopuksi Ritva-Liisa kannusti minua uskomaan omiin ideoihini. (Pohjalainen, R-L. 22.1.2011).

Vaikka Ritva-Liisalta saamani palaute olikin hieman vähäistä, oli hyvä kuulla hänenkin ajatuksensa. Hänen kommentteissaan tuli ilmi samoja asioita harmonisuuden ja tyylikkyyden osalta, kuin muissakin asiantuntijapalautteissa. Tämä loi minulle olon, että olisin mallistossani onnistunut näiltä osin.

“ Uskoa omiin ideoihin. ”

Samu-Jussi Koski

Samu-Jussi Koski oli ensimmäinen henkilö, joka kiinnostui opinnäytetyöstäni. Otin häneen aluksi yhteyttä sähköpostitse myös lokakuun lopulla. Hänen vastauksensa sähköpostiini oli positiivinen ja poiketen muista lähestymistäni tahoista, hän itse oma-aloitteisesti ehdotti tapaamiselle heti tiettyä päivää. Kiireiden lomassa tapaaminen kuitenkin jäi toteutumatta. Siitä huolimatta Samu-Jussi halusi olla mukana projektissani ja lupautui antamaan palautetta postitse. Lähetinkin siis hänelle paketin, joka sisälsi mallistokatalogin kangasnäytteineen, käyntikortin sekä vihkosien, jossa selitin lyhyesti, kuinka mallisto on syntynyt, mihin sillä olen pyrkinyt ja millainen prosessi sen takana on ollut.

Sain odotella vastausta muutaman viikon, johon osasin varautua jo etukäteen, koska aiemmin ollessamme yhteyksissä Samu-Jussi oli monesti viitannut alkuvuoden olevan hyvin kiireistä aikaa pienellä yrityksellä.

Malliston visuaalista ilmettä katalogeineen Koski piti kauniisti tehtynä ja hän mainitsi, että oli ilo huomata, kuinka huolellisesti kokonaisuus on muodostettu. Samu-Jussin mielestä mallistossani ilmeni hienosti suomalaisuuden vivahteita ja hienostuneempaa, keskieurooppalaistakin muotokieltä. Tuohenpunontatekniikan käyttämisestä hän piti, kehottaen että sitä voisi kokeilla vielä useammillakin materiaaleilla, esimerkiksi jollain orgaanisella materiaalilla, kuten poronnahalla. (Koski, S-J. 16.2.2011) Tässä vaiheessa palautetta harmistuin toden teolla, etten alussa saamaani ideaa poronnahan käyttämisestä tullut koskaan toteuttaneeksi. Mikäli jatkaisin materiaalikoikeiluja tämän malliston ja idean puitteissa, ottaisin poronnahan koikeiluihin mukaan.

Myös Kosken maininta muista orgaanisista materiaaleista synnytti mielessäni uusia ideoita. Aloin miettiä, voisiko punontatekniikan soveltaa käytettäväksi joillekin eläin- tai kasvikuiduille. Miltäköhän joku malliston takki mahtaisikaan näyttää, jos se olisi punottu esimerkiksi pehmeästä ja pörröisestä angorasta? Tämä ajatus johdatti toiseen. Punottua pintaa voisi myös rakentaa neulotuista suikaleista ja punospinnan jättää hieman löysäksi ja ilmavaksi. Materiaalikoikeiluja voisi siis jatkaa oikeastaan loputtomiin.

Näkisin kuitenkin, että materiaalikokeiluja jatkaessani saattaisin lähteä liian kauas alkuperäisestä ideasta ja malliston ilme ja kohderyhmäkin muuttuisi täysin. Vaihtoehtoisesti tätä samaa ideaa pystyisi jatkamaan moneksi eriäväksi mallistoksi asti, tai esimerkiksi jakaa kokeilujen kautta syntyneet mallit kahden eri kauden mallistoiksi. Uskoisin, että punosidea oikeilla materiaaleilla toteutettuna sopisi hyvin myös miesten mallistoksi.

Koski mainitsi, että mallistoni muotokieli jäi hieman mitänsanomattomaksi ja sekaan hän olisi kaivannut ”show pieceä” elävöittämään muotokieltä ja tarjoamaan hieman innovatiivisempaa muotokieltä. Kokonaisuutta hän kuitenkin piti eheänä ja hienona. (Koski, S-J. 16.2.2011).

Mikäli mallistoni jossain välissä päätyisi näytöslavoille asti, voisin hyvinkin harkita Kosken mainitseman ”show piecen” lisäämistä sen osaksi. Show piecejä voisi olla kaksikin, esimerkiksi takin ja mekon muodossa. Jos tällaisia herkkupaloja tulisi useampi, olisi toinen kuitenkin hieman hillitympi. En kuitenkaan lähtisi lisäämään mallistooni liian näyttäviä osia, sillä se mielestäni söisi omia lähtökohtiani tässä projektissa. Koska mallistoni ei kuitenkaan ollut tarkoitus olla näytösmallisto, halusin pitää sen kurissa selkeän ja vähäeleisen muotokielen avulla. Käyttämäni muotokielen lähtökohtana kun oli mallistoni teema.

Marimekko

Marimekon ja Ajattaren kanssa tapaamisten sopiminen ei käynyt aivan niin helposti. Minulle kävi heti selväksi, että suurempina yrityksinä heillä oli erittäin hektinen aikataulu ja tapahtumat oli suunniteltu valmiiksi jo monien kuukausien, jopa puolen vuodenkin päähän. Marimekon kohdalla olin yhteydessä Mika Piiraiseen. Otin häneen ensimmäisen kerran yhteyttä loka- ja marraskuun vaihteessa 2010. Vastaanottonsa perusteella hän olisi ollut halukas järjestämään tapaamisen, mutta kiireiden vuoksi ajankohdaksi olisi käynyt vasta helmikuu 2011. Hän pyysi minua olemaan tammikuun alussa uudelleen yhteydessä asian tiimoilta. Ystävällisesti hän välitti viestini eteenpäin Noora Niinikoskelle, mikäli tapaaminen olisi onnistunut helpommin hänen kanssaan.

Otin Mika Piiraiseen uudelleen yhteyttä heti tammikuun alussa. Vastaus viestiini oli kuitenkin se, että hän oli Australiassa ja helmikuun aikataulu jo aivan täynnä. Hän kehotti edelleen ottamaan yhteyttä Noora Niinikoskeen. (Piirainen, M. 11.1.2011) Lähetin Niinikoskelle sähköpostia asiasta ja mainitstin ottaneeni aikaisemmin yhteyttä Mikaan, joka oli kehottanut minua kääntymään hänen puoleensa. En kuitenkaan koskaan saanut mitään vastausta.

Ajatar, Sari Ihatsu

Ajatar on naisten päällysvaatteiden myyntiin erikoistunut liike, joka on toiminut vuodesta 1952 asti. Liikkeen sisältä löytyy niin kotimaista Ritva Fallaa ja Jukka Rintalaa kuin ulkomaisiakin merkkejä, kuten Fendi, Moschino ja Kenzo, näin muutaman mainitakseni.

Olin yhteydessä Ajattaren toimitusjohtajaan Sari Ihatsuun asiantuntijapalautteen merkeissä marraskuussa 2010. Sain häneltä heti hyvin kannustavan ja kiinnostuneen vastauksen, kun kysyin, pääsisinkö tapaamaan häntä. Tosin Sari mainitsi myös tietävänsä enemmän erikoisalastaan takeista, mutta oli silti halukas järjestämään tapaamisen. Lopulta saimme sovittua tapaamisen helmikuun ensimmäiseksi päiväksi Ajattaren toimistoon, Helsinkiin Lönnrotin kadulle. Ajattarelta sain erittäin kannustavan vastaanoton, mutta koska kyseessä on päällysvaatteiden vähittäismyyntiä käsittävä yritys, he olivat enemmän kiinnostuneita mallistoni takeista, kuin kokonaisuudesta. Ajattaren toimitusjohtaja Satu Ihatsu oli kuitenkin kiinnostunut opinnäytetyöstäni ja piti ideaani hyvänä ja näin ollen halusi tavata minut. Koska Sarin aikatauluun oli sovittuna paljon ulkomaille suuntautuvia matkoja, tapaaminen ajoittui helmikuun ensimmäiselle päivälle hänen ollessaan Suomessa.

Valmistauduin tapaamiseen keräämällä parhaat luonnokseni, esityskuvani, ideataulun, värikartan ja kokoamalla näistä portfolion. Tein myös malliston toteuttamattomista takeista tarkemmat esityskuvat kangasnäytteineen ja tasokuvineen. Kokosin mukaani myös kuvia malliston toteuttamisprosessista ja lopullisista kuvauksista. Mukanani oli myös printattu mallistokatalogi. Laadin tapaamisen avuksi myös kirjallisen rungon, kuinka etenisin sanallisesti asiani kanssa loogisesti. Mietin myös, mihin kysymyksiini haluaisin saada vastauksia. En kuitenkaan hionut tästä rungosta liian lopullista tai tiukkaa, sillä en osannut juuri ollenkaan odottaa, millainen tapaaminen minulla olisi edessä. En esimerkiksi ollut saanut tietoa, kuinka kauan Sari Ihatsu voisi tapaamisemme käyttää, joten esittelyni olisi tarpeen vaatiessa täytynyt olla helposti lyhennettävissä. Halusin myös mennä tapaamiseen aidosti omana itsenäni, enkä puheeni paperista suoraan opetelleena.

Helmikuun ensimmäisenä päivänä suuntasin Ajattaren toimistolle. Löysin Sarin antamien ohjeiden perusteella helposti perille ja toimistolla minut otti vastaan sihteeri, joka ohjasi minut Sarin työhuoneeseen odottamaan tapaamisen alkua. Hetken päästä sihteeri kuitenkin palasi luokseni ilmottaen, että minun tulisi tulla puhelimeen. Langan toisessa päässä oli Sari Ihatsu, jolle oli vahingossa sovittu kaksi tapaamista päällekkäin. Hän oli juuri toisella puolella Helsinkiä malliston läpikatselmuksessa, eikä pääsisi paikalle vielä hetkeen. Lupasin tulla myöhemmin saman päivän aikana uudelleen ja sovimme tapaamiselle uuden ajan.

Toisella kerralla palatessani Ajattaren toimistolle Sari Ihatsu oli paikalla. Hän otti minut ystävällisesti vastaan, mutta hänen puheistaan kävi ilmi, että samoilla minuuteilla hänellä on alkamassa toinen tapaaminen. Aloitin esittelemään mallistoani ja selittämään asiaani, samalla kun toisen tapaamisen merkeissä saapuvat ihmiset vyöryivät sisään takkipinojen kanssa. Yritin esittää asiiani mahdollisimman ripeästi, selkeästi ja tärkeimmistä asioista puhuakseni. Kaiken häslingin keskellä kuitenkin tuntui hankalalta keskittyä asiaansa, kun vastaanottajakin oli selkeästi kiinnostunut myös toimistihuoneen toisella laidalla tapahtuvista asioista. Esiteltyäni mukanani tuoman materiaalin aloimme keskustella muuta, Sari pahoitteli kiireitään ja alkoi kommentoida työtäni.

Ihatsu muistutti vielä mielipiteidensä muodostuvan siltä pohjalta, että hän työskentelee takkien kanssa, eikä näin ole asiantuntija muiden vaatteiden osalta joten hän voisi kommentoida pelkästään käytännöllisiä puolia. Myös kaupallisuus painottui tässä palautteessa.

Hän mainitsi, että on puoli voittoa, että minulla on mallistostani vahva näkemys ja teen niin kuin itse parhaaksi näen, seisoen työni takana. Hän piti mallistoni lähtökohdista, suomalaisuudesta ja yksinkertaisuudesta, mutta oli sitä mieltä, että hänelle mallistostani ei tullutkaan suora mielle-yhtymä suomalaisuuteen vaan japanilaisuuteen. Nämä kaksi kansallisuutta ovat lähellä toisiaan. Koska suomalaisuus toimi vain inspiraation lähteenä, se pyrki antamaan juuret mallistolle, eli näkemysten eroavaisuus ei ollut mitenkään väärä. Esimerkiksi jos ajateltaisiin punaista ja otettaisiin Pantonen värikartta eteen, olisi hyvinkin mahdollista että valitsisimme erisävyiset punaiset. (Ihatsu, S. 1.2.2011).

Itse en ollut missään välissä tullut edes ajatelleeksi, että tunnelmasta voisi jollekulle välittyä japanilaisuus, sillä se edustaa minulle itselleni selvästi suomalaisuutta. Ehkä tämä asia olisi pitänyt huomata aiemminkin. Vilautin nimittäin malliston kuvauksissa syntyneitä materiaalia erään ystäväni vaatesuunnittelija-siskolle ja myöhemmin samainen henkilö oli kehottanut ystävääni antamaan minulle joululahjaksi teoksen, joka kertoi japanilaisista muotisuunnittelijoista. Oliko kyseessä pelkkä yhteensattuma vai onko mallistostani oikeasti havaittavissa japanilaisiakin piirteitä? Mielestäni se kuitenkin eroaa suomalaisesta designista erilaisella yksinkertaisuuden ja harmonisuuden lähestymistavalla.

Sari piti korin pohjapunosideasta, mutta suhtautui siihen hieman epäilevästi joidenkin malliston osien kohdalla. Hän piti mahdollisena vaarana, että punos saakin valmiin tuotteen vaikuttamaan liian raskaalta, tukkoiselta ja liian hankalan tuntoiselta päällä. Vaatteen pukiessa ei saisi tulla tunne, että se tuntuu jollain tapaa tukalalta päällä. Kun takinkin pukee päälleen, se ei saisi herättää ylimääräisiä tunteita, sen vain kuuluisi tuntua hyvältä, luonnollisesta ja istuvalta lisältä harteilla. Mahdollisena hän piti myös sitä, ettei näin olisikaan ja punos toimisikin hyvin osana vaatetta. Parannusehdotuksena hän kehoitti kokeilemaan muita materiaaleja, tai esimerkiksi samaa materiaalia, mutta kahdessa eri värissä, jolloin vaate saisi visuaalista kontrastia. (Ihatsu, S. 1.2.2011).

Sarinkin kommenttien pohjalta siis lisäkokeilut materiaalin suhteen voisivat poikia uusia ideoita. Itse en kuitenkaan pitänyt ehdotuksesta yhdistellä kahta eri väriä punottujen vaatteiden osalta, sillä se veisi mielestäni vaateen ulkonäöstä pois hienostuneisuutta ja klassisuutta. Sarin kommentit olivat kaupallisesta näkökulmasta ja mikäli ajattelisin materiaalien valintaa siltä kannalta, aikaisemmin esitetyt pohdiskelut poronahasta ja muista orgaanisista materiaaleista jäisivät pois. Jos tällaisia materiaaleja käytettäisiin, vaatteiden hinnat nousisivat päätä huimaaviksi ja se tuhoaisi viimeisenkin kaupallisen rippeen tältä mallistolta. Näistä lähtökohdista materiaalikojeiluja voisi jatkaa ehkä useammilla puuvilla- ja silkki-laaduilla. Ihatsun ehdottamaa värien vaihteluakin voisi kokeilla, mutta mielestäni hienovaraisemmin, kuin jyrkästi rajaamalla vaateen punotun ja sileän osan eri väriseksi. Osalle kankaasta voisi esimerkiksi suunnitella kuosin, joka päästäisi lävitseen kuitenkin myös kankaan oikean värin, joka hallitsisi vaatetta.

Yksi malliston mekoista erottui Sarin kommentteissa ylitse muiden. Hän piti mustaa, osittain punotua Sweet melody- kotelomekkoa hyvin kauniina, mutta käytännöllisessä mielessä hieman hankalana, sillä kyseinen mekko jää sivuista kädentien alueelta hyvin avonaiseksi (Ihatsu, S. 1.2.2011). Kuvissa tämä kyseinen mekko näyttääkin hyvin avaralta kädenteiltä. Lähinnä kyse on kuitenkin vain mekon koosta. Tein kotelomekon punotun osuuden suoraan nukan päälle ja kaavoitettukin osuus on 38 koon mukainen. Kuvausmallini oli kuitenkin hivenen tätä kokoa pienempi ylävartaloltaan. Mallinukan päällä mekon yläosa ulottui reilusti kylkien puolelle jättäen rintamuksen hyvin piiloon. Mallin päällä mekko jäi hieman väljäksi ja kädentien alueelle jääneestä väljyydestä aiheutunui hieman tarkoituksetonta avaruutta.

Sen, miltä vaatteet päällä tuntuvat, päätin selvittää perin pohjaisesti niitä itse kokeilemalla. En tietenkään voi tietää, miten valmistamattomat vaatteet istuisivat päälle, mutta olemassa oleva mallisto antaa ainakin jotakin osviittaa tähän asiaan. Koska malliston yksinkertaisten vaatteiden osalta ei tullut mitään kritiikkiä, päätin tunnustella päälläni vain niitä valmistettuja vaatteita, joissa punostaa esiintyy.

Ensimmäisenä sovituvuorossa Stunning chord- viitta. Viitta ei tunnu hartioilla painavalta, eikä jäykältä. Toki olkapäät tuntevat, että ne ovat saaneet päällensä lisää peitettä, viimeistään siinä vaiheessa, kun villakangas vuorineen alkaa lämmittää. Punottu osa pitää viitan harteilla paikoillaan, vaikka vähän pyörähtelee ja hyppeleekin. Viitan helma liehuu liikkeessä, mutta se säilyttää ryhtinsä. Seuraavaksi Never ending string-takki (ks. liitteet) sovitukseen. Tämäkään vaatekappale ei tunnu häiritsevän painavalta tai jäykältä päällä. Pukiessa kestää kyllä hetken, että kauluksen saa aseteltua hyvin. Sen asento ei kuitenkaan muutu, vaikka heiluisinkin. Kun takki on ollut päällä hetken ja keho on tottunut siihen, minulle tulee olo, että takki saisi melkein pä painaa hitusen enemmänkin. Tunnen päälläni kauluksen ja takin tuoman lämmön, mutta tuntuu kuin olkapäät olisivat paljaat. Joudun tarkistamaan, että eiväthän olan saumat ole purkaantuneet jättäen olkapäille jonkinlaiset aukot. Mutta saumat ovat paikoillaan ja olatkin takin peitossa.

Sugary notes- hame tuntuu päällä kuin mikä tahansa muu kapealinjainen hame. Pelkäsin toteutusvaiheessa, että hameen punottu yläosa jäisi vatsan päälle pullistelemaan saaden kantajansa näyttämään raskaana olevalta. Näin ei kuitenkaan käynyt. Hame tuntuu näppärältä ja punottu pinta jatkuu sulavassa linjassa helmaan saakka. Sweet melody- mekko (ks. liitteet) on viimeinen neljästä osittain punotusta vaatekappaleesta, jotka valmistin. Huomaan sen päälle pukiessani, että yläosa jää itsellenikin väljäksi ja näin ollen paljastaa hieman liikaa. Muuten mekko tuntuu päällä hyvältä, tosin kapeahkot olkaimet ovat ehkä hieman pönäkät. Yritän kiristää mekkoa pienemmäksi sivuilta, jolloin olkaimetkin mukailevat vartaloa paremmin eivätkä enää yhtä pönäkältä tunnukaan. Samalla yläosasta tulee napakampi ja näin se myös peittää enemmän. En voi kuitenkaan olla varma, peittäisikö yläosa siltikään tarpeeksi ollessaan täysin oikean kokoinen. Sivuille voisi lisätä vielä yhden rivin punottua pintaa, jolloin mekon peittävydestä voisi ainakin olla täysin varma. Yhteenvetona: itse en ainakaan koe, että vaatteet tuntuisivat huonoilta päällä punonnan aiheuttamista paksuuseroista.

Malliston lyhyitä takkeja Ihatsu piti nuorekkaina ja mainitsi, että ne tulisi myydä alaosan kanssa, sillä takkina niin lyhyttä mallia olisi hankala myydä. Nuorekkaan kohderyhmän vuoksi olisi myös vaarana, ettei kyseisellä ikäryhmällä ole mahdollisuutta todellisuudessa maksaa tällaisista tuotteista niin paljon, kuin niiden hinnaksi muodostuisi. (Ihatsu, S. 1.2.2011)

Never ending string- takin (ks. liitteet) ideasta ja ulkonäöstä hän piti, mainiten että pidennämällä takkia esimerkiksi 85 senttimetriin sillä saisi kalasteltua hieman vanhempiakin asiakkaita, joiden mahdollisuus maksaa design-takista olisi todennäköisempää. Pidentäessä takkia sen volyyymi ja tunnelma säilyisi, mutta siitä tulisi selkeämmin takki. Malliston pidempien takkien muotokielestä hän piti. Kokeilin luonnostelun avulla, miltä kyseinen malli näyttäisi hieman pidennettynä. Huomasin, että Sarin antamassa palautteessa oli peränsä. Takki toimisi hyvin myös pitkänä, sen punottu ja sileä pinta pysyisivät yhä tasapainossa. Jos lähtisin vielä korjailemaan ja kehittämään mallistoa pidemmälle, takin pidennys tulisi hyvin todennäköisesti tehtyä. Viereisellä sivulla olen luonnostellut Never ending- string takista pidennetyin version.

Yleisesti Sari kommentoi mallistossani käyttämää muotokieltä myös hyvin selkeäksi linjaksi, jota koko mallisto noudattaa. Yhteisen muotokielen noudattaminen oli hänen mielestään tärkeää. Se on merkki myös siitä, että tekijä tietää mitä on tekemässä, siihen vain otettava vielä mukaan kaupallinen puoli, etteivät tuotteet jää myymättä. (Ihatsu, S. 1.2.2011).

Lopuksi keskustelimme enemmän yleisellä tasolla Sarin työstä, hyvästä suunnittelusta sekä Ajattaresta. Keskustelun kautta nousi pinnalle kaksi pääasiaa, joita Sari pitää ehdottoman tärkeinä piirteinä suunnittelutyössä: oma, persoonallinen muotokieli ja toimiva mitoitus. Erottuakseen suunnittelija tarvitsee taidon ilmaista oman näkemyksensä ja välittää muille oman käden ja ajatuksen jälkensä.

Mikäli tämän tukena ei ole toimivaa mitoitusta, on tuote mahdotonta saada kaupaksi vaikka se kaunis olisikin. Sari mainitsi, että mitoitus olisi ensimmäinen asia, joka täytyisi hoitaa suunnittelun yhteydessä kuntoon. Mitoitus ei myöskään saisi rajata kohderyhmää liian suppeaksi, samaan takkiin voi rakastua täysin vartalon muodoltaan eroavat 20- tai 60-vuotias.

Sarin mielestä on surullista, kun huonosti mitoitettuja mallistoja näkyy niinkin paljon ja tuotteet eivät loppupeleissä käy kenenkään päälle. Vaatehenki ei saisi kärsiä huonon mitoituksen takia. Kapealinjais-tenkin tuotteiden pointtina on näyttää kapealta siten, että takin alle mahtuu vielä muita vaatekerroksia. Suomalaisena sisäänostajana Sarin on tärkeää tiedostaa, millaisten mittataulukoiden mukaan kaavoitettuja tuotteita ottaa mukaan Ajatteren mallistoon, jotta tuotteet sopisivat suomalaisiin tarpeisiin.

Se, että Sari piti mallistoni linjaa ja muotokieltä selkeänä, tuntui hienolta. Se oli juuri sitä mihiin olin pyrkinytkin. Jos tulevaisuudessa panostan enemmän mitoittamiseen ja istuvuuteen liittyviin asioihin, uskoisin että kehittyisin suunnittelijana haluamaani suuntaan.

Kuva 33. Luonnos Never ending string- takin muunnoksesta pidemmäksi Sari Ihat-sun palautteen pohjalta.

5.1 Yhteenvedo palautteista

Sain sovittua tapaamisia hieman vähemmän mitä olin toivonut, aikataulun tiukkuus jäi hieman harmittamaan. Myös se, että pari taho antoi aluksi erittäin kiinnostuneen vaikutelman ja sanoivat tapaamisen onnistuvan, mutta loppupeleissä kuitenkin peruivat suunnitelmat, oli harmittava takapakki. Olisin mieluummin halunnut, että ehdotukseni olisi teiltä heti, eikä toiveita tapaamisesta olisi pidetty yllä useita viikkoja. Tämäkin oli yksi syy lopullisten tapaamisten vähyyteen, sillä alussa näytti että useimmat tapaamisista onnistuisivat, enkä halunnut sopia tapaamisia liikaa omiin voimavaroihini nähden.

Kaiken kaikkiaan olen tyytyväinen palautteeseen, jota onnistuin saamaan. Mielestäni tällä alalla on tärkeää saada kritiikkiä, koska siitä kehittyy kaikkein parhaiten. Oli myös mielenkiintoista lähestyä työllään muita henkilöitä, kuin koulumme opettajia. Vastausten perusteella sain vaikutelman, että alkuvuosi on kaikkein kiireisintä aikaa vaatetusalalla, mutta kiire jatkuu samalla ympäri vuoden.

Jokainen taho, johon olin yhteydessä, antoi palautetta omasta näkökulmastaan. Sari Ihatsulta sain hyvää kritiikkiä kehityssuunnasta, johon minun olisi tähdättävä kaupallisessa mielessä. Myös kaksi esille tullutta hyvän suunnittelun tärkeintä tuntomerkkiä olivat todella tarpeellisia neuvoja, tällaiset asiat antavat tavoitteita omalle kehitykselle. Suunnittelijoiden Ritva-Liisa Pohjalaisen ja Samu-Jussi Kosken palautteesta pystyi myös poimimaan todella hyviä pointteja, joita kehittää tulevaisuudessa. Nämä vinkit liittyivät mielestäni enemmänkin omaan ilmaisuun, sekä ehkä myös kärsivällisyyteen jotta pohjatyon jaksaisi tehdä todella huolella ja kaiken kattavasti.

Opinnäytetyöni yksi tavoite oli selvittää, millaisia asenteita kohtaisin ja mitä ominaisuuksia minulla tulisi olla kun lähtisin kohtaamaan työelämän. Tämän prosessin aikana tulleista kokemuksista viisastuneena tapaamisiin ja niiden järjestämiseen tulisi varautua seuraavalla tavoin:

1. Ole ajoissa – Ala on kiireinen ja on parempi aloittaa asiastaan keskustelu mieluummin liian aikaisin, kuin liian myöhään. Asiaan on helpompi palata myöhemmin, jos siitä on alettu puhua hyvissä ajoin. Kärsivällisyyttä on myös hyvä löytyä, koska yhteyttä tavoittelemiinsa henkilöihin joutuu todennäköisesti ottamaan useasti, kertoen asiansa alusta alkaen .

2. Mieluummin liian paljon kuin liian vähän – Esittelytilanteessa olisi varauduttava kaikenlaisiin kysymyksiin ja perustelemaan valintojaan muutoinkin kuin sanallisesti. Mitä enemmän mallistosta on esiteltävänä valmiita vaatteita, sitä parempi. Luonnosten painoarvo konkreettisen vaatteen rinnalla on olematon. Myös huonoiksi havaittujen kokeilujen esille tuominen antaa kuulijalle varmuuden siitä, että suunnittelija on kokeillut laajasti erilaisia vaihtoehtoja ja on lopputulos on syntynyt kehityksen myötä.

3. Usko itseesi - Ei ole itsestänselvyys, että vastaanotto kiireisiltä suunnittelijoilta tai yrityksiltä olisi positiivista. He kertovat faktat faktoina, jolloin voi tuntea saavansa kuraa niskaansa. Täytyy kuitenkin muistaa, että jokaisella on oma tapansa nähdä asiat eikä yksi ihminen voi miellyttää kaikkia. Jos usko omaan näkemykseensä, myös vastaanottajalle tulee vakuuttavampi kuva suunnittelijasta.

Näiden kolmen pääasian rinnalle tarvitaan vahvasti oma näkemys, kunnianhimoa ja sitkeyttä tavoitella haluamaansa määränpäättä. Kun otin henkilöihin yhteyttä, sain pääasiallisesti mukavan ja kiinnostuneen vastaanoton. Opiskelijastatus vei ehkä hieman uskottavuuttani, mutta toisaalta uskon että se myös helpotti palautteen saamista ja tapaamisista keskustelua. En ollut ammattilainen kalastelemassa töitä, vaan opiskelija pyytämässä mielipidettä. Jos olisin ollut yrityksiin yhteydessä töiden saamisen toivossa, olisi vastaanotto voinut olla välipitämättömämpää ja tapaamisien järjestäminen monin kerroin hankalampaa.

Huomion kiinnittäminen omaan työhönsä ja kiinnostuksen ylläpitäminen mahdolliseen tapaamiseen tai palautteen antoon asti oli kuitenkin yllättävän haastavaa. Itse ei tule ajatelleksikaan, että henkilö jolle on asiansa esittänyt, on saattanut unohtaa sen täysin seuraavalla viikolla. Myös se, mitä muille tahoille omasta työstään näyttää ja kertoo, voi osottautua hankalaksi. Kun itse tekee päivästä päivään töitä saman projektin kanssa, ei osaa olettaa mistä yksityiskohdista kukakin kiinnostuu. Samu-Jussi jäi kaipaamaan minulta suurempia mallitilkkuja malliston materiaaleista, kun itse kuvittelin suhteellisen pienien riittävän. Sari olisi halunnut nähdä kaikki vaatteet konkreettisesti edessään saadakseen niistä paremman kuvan, samalla kun itse näin ne selkeästi, olemassa olevina tuotteina jo pelkästään luonnosten avulla. Täytyisi osata asettua toisen näkökulmaan. Ihan kuin raporttiakin kirjoittaessaan, täytyisi osata kertoa itsestänselvätkin asiat niin, että asiasta mitään tietämätönkin saisi siitä tarkan kuvan.

6. PROJEKTIN ARVIOINTI

Opinnäytetyöni My Ode- malliston osalta olen tyytyväinen lopputulokseen. Siinä ilmenee mielestäni hyvin lähtökohtani ja päämääräni mihin olin pyrkinyt. Mallisto on myös itseni näköinen. Näin jällenpäin ajatellen minua jäi vain harmittamaan se, että oikeastaan olisin kerennyt valmistaa useampiakin malliston tuotteita. Yritysten vastauksia odotellessa aikatauluun jäi hieman tilaa, jonka olisi voinut käyttää tehokkaamminkin. Toisaalta ylimääräisen ajan tietäessä projektin alun hektiseen aikataulutukseen olisi saanut myös hieman hengähdystaukoa. Asiantuntijapalautteisiin lukeutui mielestäni paljon hyviä asioita, mutta myös kriittisiä huomautuksia, joista ottaa opikseen. Kaiken kaikkiaan tämän projektin myötä olen saanut hyvät eväät lähteä kohtaamaan työelämää. Varmempi suhtautuminen omiin kykyihin ja pieni tieto siitä mitä on odotettavissa, helpottaa paljon.

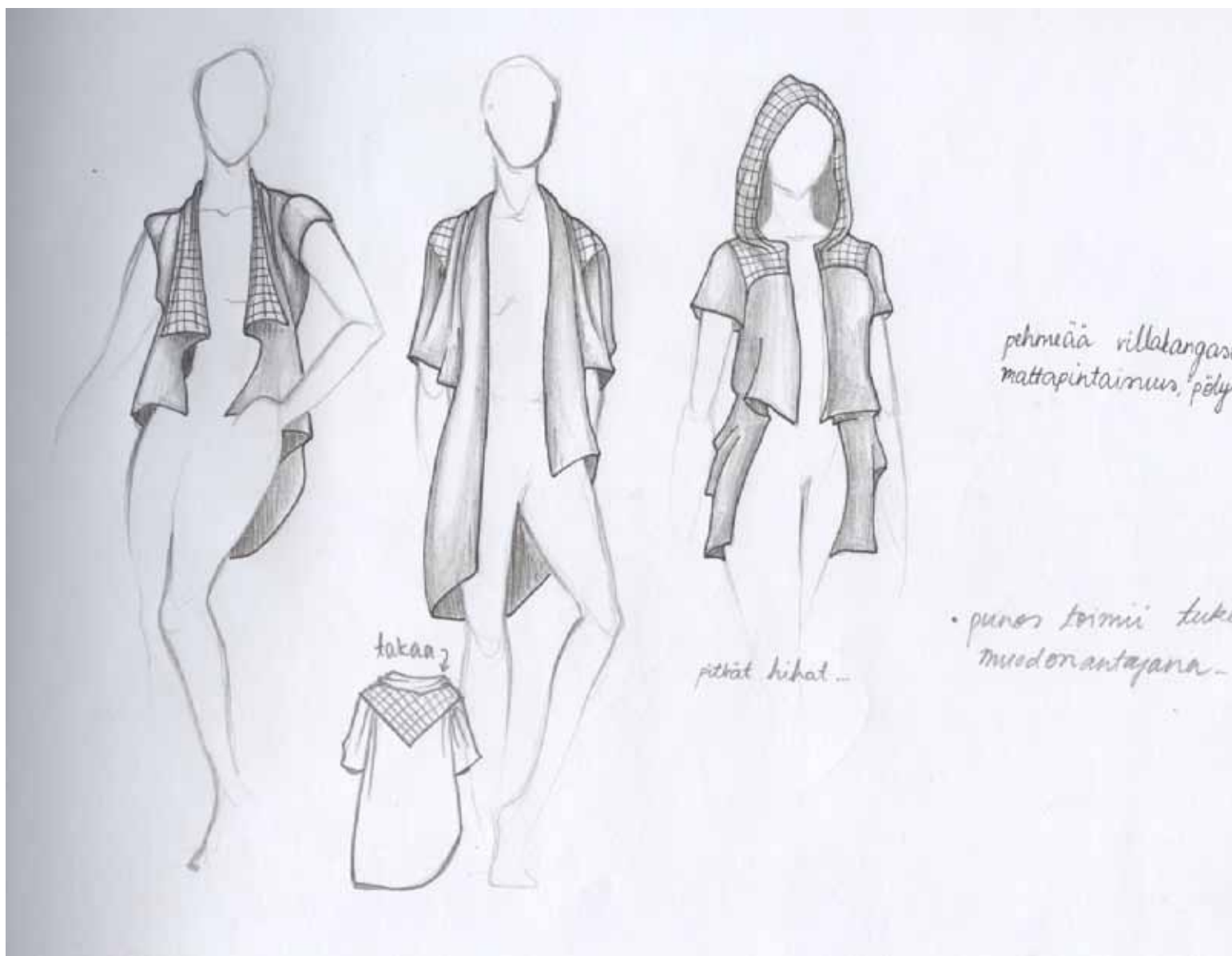
Mitä malliston esittelymateriaaliin tulee, se kohtaa mielestäni hyvin malliston hengen. En pysty väittämään itseäni graafiseksi suunnittelijaksi tämän työnäytteen perusteella, mutta se ei tarkoitukseni ollutkaan. Tähtäsin huolella suunniteltuun ja hyvän näköiseen esittelymateriaaliin omat lähtökohtani huomioon ottaen. Halusin edustuskelpoisen ja uskottavan lisän portfoliooni. Mielestäni tämä tavoite toteutui. Myös Samu-Jussi Koskelta saamani positiivinen palaute mallistokatalogin osalta vakuutti minut, että tässä olisin onnistunut. Uskon kuitenkin, että jos olisin turvautunut esittelymateriaalin printtausvaiheessa ammattilaisten taitoon, eli teettänyt mallistokatalogin ja käyntikortit painotalolla, lopputulos olisi ollut parempi. Projektin loppuvaiheessa tähän vaihtoehtoon ei kuitenkaan riittänyt enää aikaa.

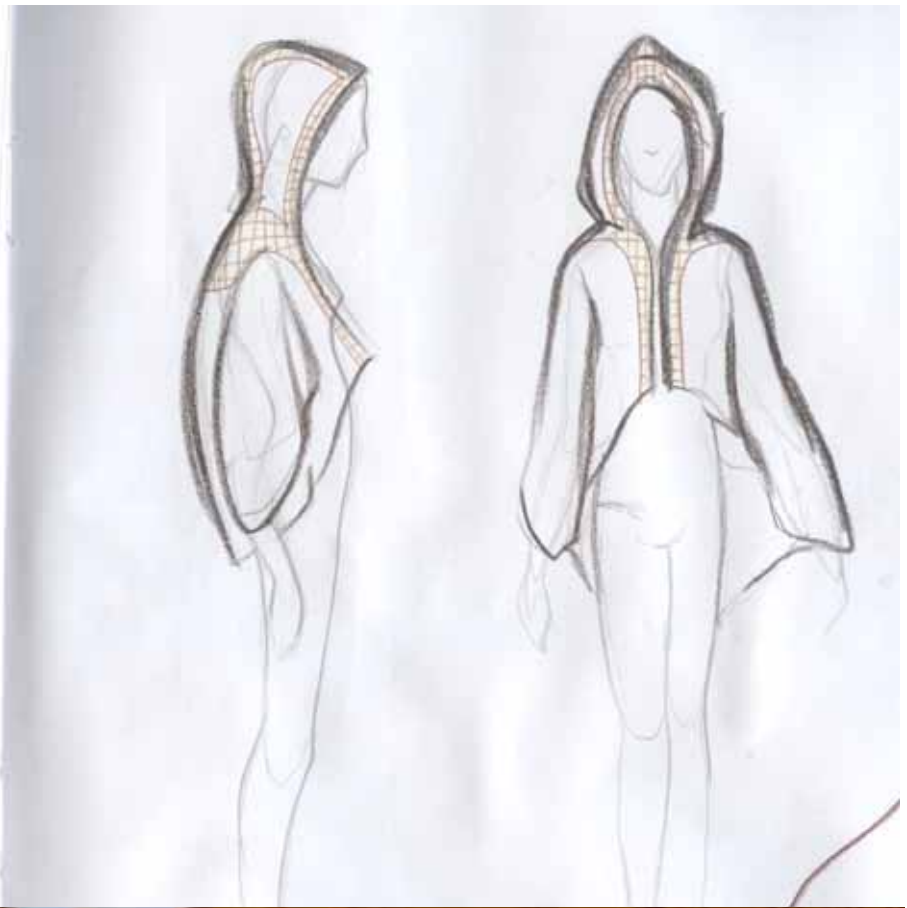
Tapaamisten osalta minulle on syntynyt käsitys siitä, mihin tulevaisuuden työnhakutilanteissa tulisi varautua. Toki eri yritykset eroavat varmasti hyvinkin paljon vaatimuksissaan ja vastaanotossaan, mutta jotain pohjaa tämä projekti on antanut. Projektin varrella olen saanut paljon itseluottamusta taitoihini ja kasvavaa halua tehdä juuri tämän alan töitä. Oman suunnittelu-työn lähtökohtien ja ammatillisen henkilökuvan pohtiminen on myös antanut itselleni paljon. Minusta tuntuu, että tämä ajatusprosessi on kypsyttänyt suunnittelijaidentiteettiäni paljon. Vielä keväällä valmistuminen tuntui kaukaiselta ja epämääräiseltä asialta, mutta tällä hetkellä se tuntuu enemmän realistiselta tapahtumalta, johon olen valmis. Nyt vain jää nähtäväksi, minne elämä johdattaa.

Kuva 34. Osa malliston vaatteista kuvattuna studion ulkopuolella.

Punontatekniikka

Selitän lyhyesti, kuinka mallistoon kuuluva punottu pinta syntyy. Ennen punonnan aloittamista on tehtävä pitkiä kangassuikaileita. Alkuvalmisteluina leikataan kankaan leveyssuunnassa noin 7 senttimetrin paksuisia suikaleita. Sen jälkeen suikaleiden sivut ommellaan yhteen, jolloin siitä muodostuu ikään kuin putki. Putki silitetään litteäksi niin, että saumavara jää levitettynä nurjalle puo-lelle piiloon. Sen jälkeen aloitetaan punonta syntyneistä nauhoista. Seuraavan sivun kuvasarja selvittää työjärjestystä:

1. Ennen punonnan aloittamista nauhat asetetaan vierekkäin pystysuunnassa, niin että saumavarat jäävät alapuolelle. Huomasin, että helpointa on käyttää alustana esimerkiksi silityspöytää, johon nauhat pystyy kiinnittämään nuppineuloin ja punonnan valmistuttua kappaletta ei tarvitse siirtää ennen tukikankaan kiinnittämistä. Näiden alkuvalmistelujen jälkeen joka toinen pystysuuntaan kulkeva nauha nostetaan ylös ja asetetaan ensimmäinen vaakatasossa kulkeva nauha niiden ylösnousseiden juureen.

2. Tämän jälkeen ylösnostetut nauhat lasketaan takaisin paikoilleen.

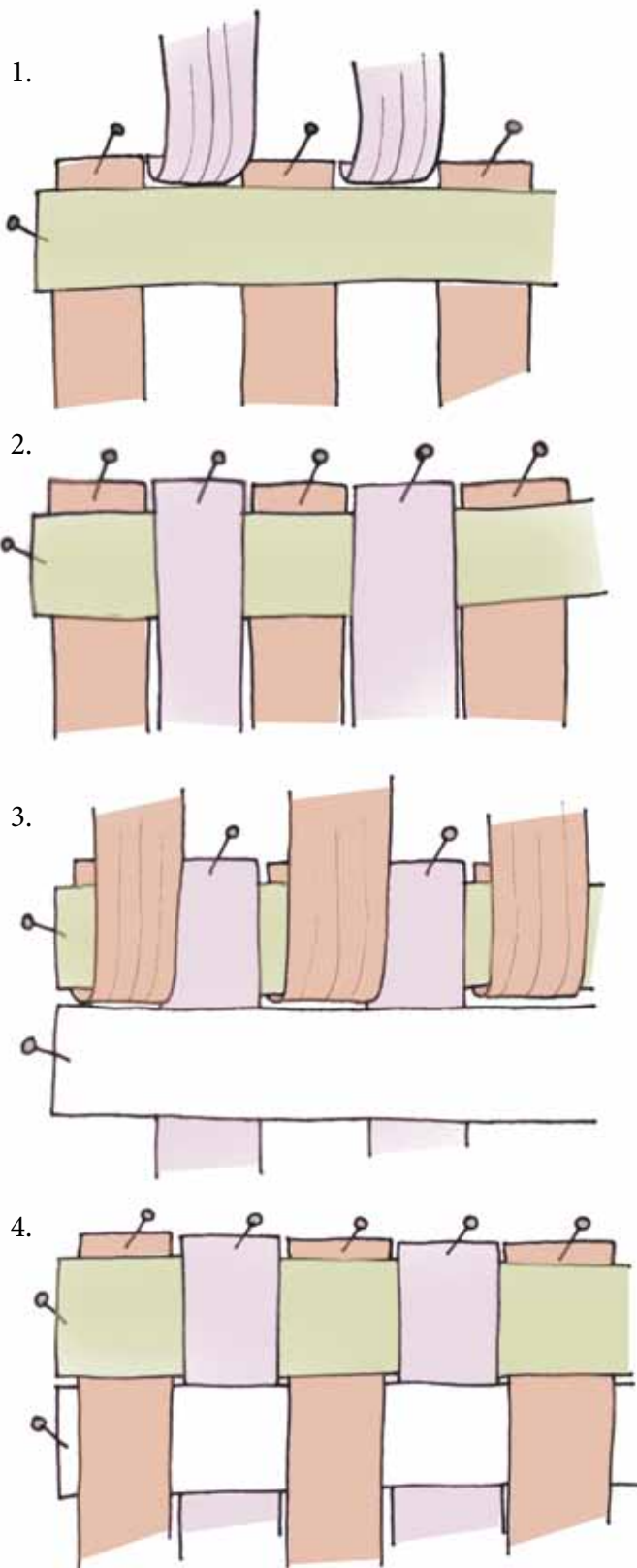
3. Seuraavaksi nostetaan taas jokatoinen pystysuuntaan kulkeva nauha, mutta tällä kertaa nostaminen aloitetaan eri kohdasta kuin ensimmäisellä kerralla, jotta punonnan pinta jää lopputuloksessa ruutuiseksi.

4. Vaiheita toistetaan vuorotellen niin kauan, että halutun kokoinen kappale on muodostunut.

Kun kappale on punottu, sen nurjalle puolelle silitetään kiinni tukikangas, jotta punotut nauhat eivät lähde karkuun, vaan pysyvät tii-visti halutussa muodossa.

Punontavaihe on mahdollista tehdä myös suoraan muotoilunukan päälle. Tässä tapauksessa nauhat kiinnitetään nuppineuloin nurinpäin (nauhan pintapuoli muotoilunukan pintaa päin) ja punonta suoritetaan nurinpäin, jotta tukikankaan kiinnitys onnistuu helpommin, ilman punotun kappaleen irrottamista nuken päältä.

Jos punonta tehdään suoraan nuken päälle, siihen on mahdollista upottaa hieman muotoa, joka parantaa vaatteen istuvuutta. Jos kappaleeseen upotetaan muotoa, punontavaiheessa täytyy hieman kaventaa tiettyihin kurvikkaimpiin kohtiin tulevia nauhoja tai sijoitella niitä hieman lomittain. Ennen tukikankaan kiinnittämistä siihen ommellaan muotolaskokset epämääräisten ryytujen välttämiseksi.

Saatekirje

Liitteenä kirje, joka lähti malliston esittelymateriaalin mukana suunnittelijoille. Joistakin asioista oli jo aikaisemmin sovittu ja keskusteltu sähköpostien välityksellä.

Hei!

Tässä materiaalia opinnäytetyötäni koskien. Laitoin mukaan mallistokatalogin, käyntikortin ja pienen vihkosen, jossa selitän hieman toteutusprosessista My Ode- malliston takana. Kaikenlainen palaute oheisesta on tervetullutta! Vastaaminen onnistuu sähköpostitse, kuten aiemmin sovimme.

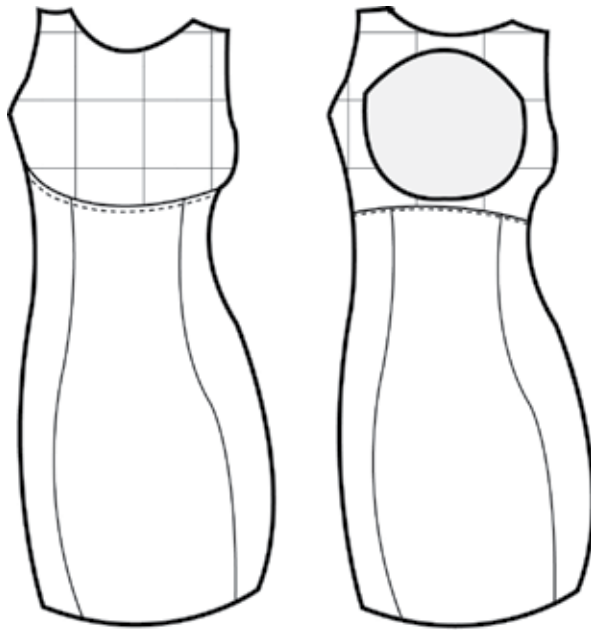
Opinnäytetyöni aihe on ensimmäistä suunnittelijan käyntikorttina. Olen suunnitellut ja toteuttanut osan My Ode- mallistostani. Teema ja idea tähän mallistoon on lähtöisin Englannissa vaihto-opiskelijana kokemastani suomalaisen identiteetin vahvistumisesta. Mallisto on minulle tapa ilmaista arvostukseni kotimaatani kohtaan.

Olen ottanut mallistoon mukaan kansanperinteistä tutun tuohenpunonnan, joka osaltaan ilmentää My Ode- malliston suomalaisuutta. Olen pyrkinyt myös pelkistettyyn ja yksinkertaiseen kokonaisuuteen, niin muotokielen kuin malliston värienkin osalta. Materiaaleiksi olen pyrkinyt valitsemaan laadukkaita kankaita, jotka ominaisuuksiltaan sopisivat käytettäväksi punontatekniikkaan.

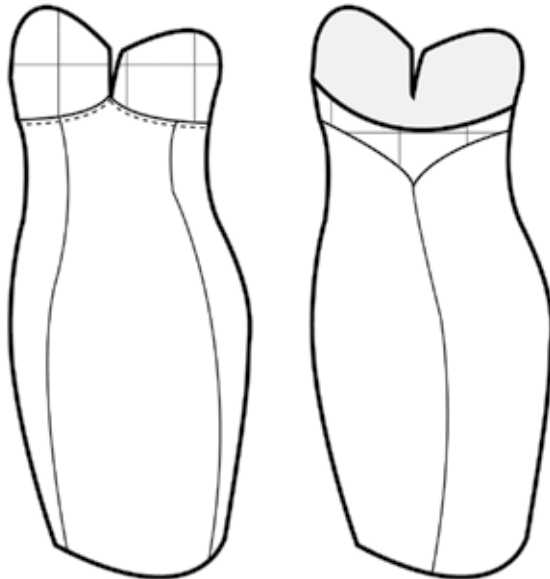
Kiitokset siitä, että olette ollut kiinnostunut osallistumaan opinnäytetyöhöni. Mukavia tammikuun hetkiä.

Ystävällisesti,

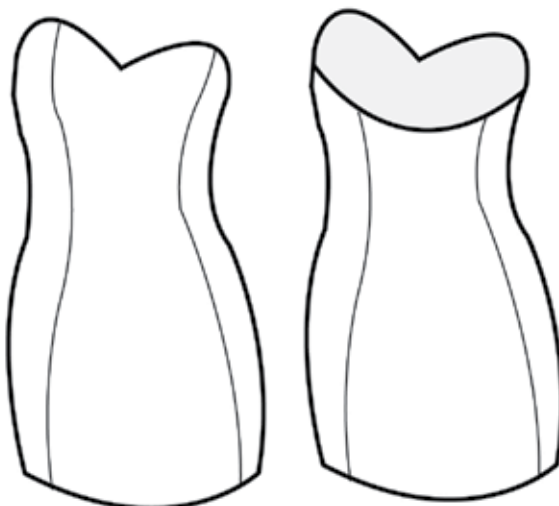
Jenni Tolonen

Sweet melody- dress

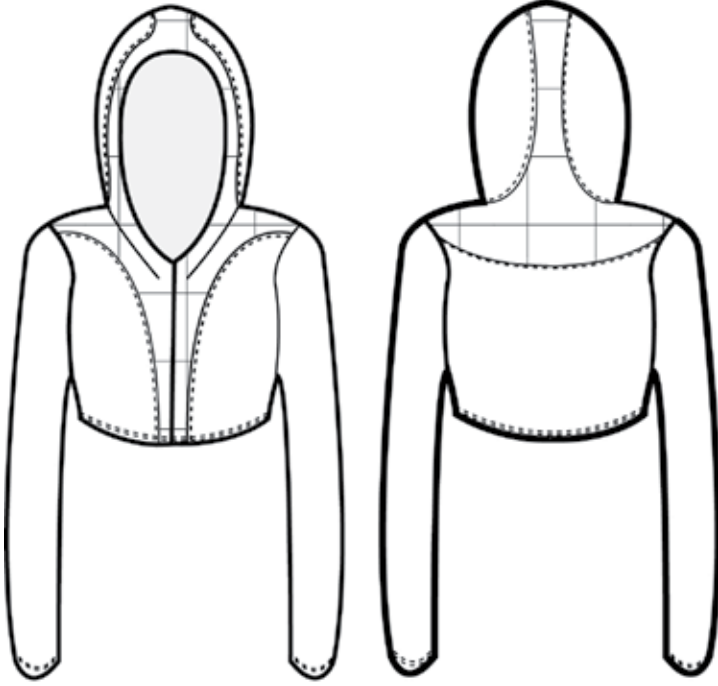

Heart beat- dress

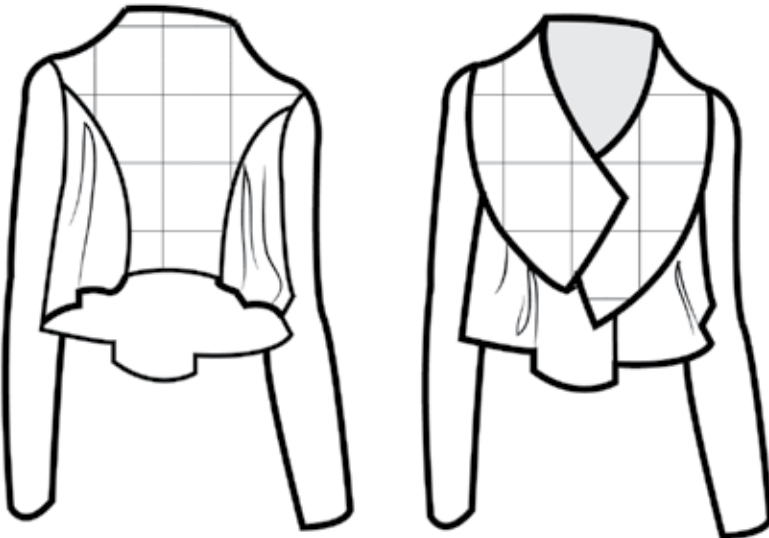

Golden sound- strapless dress

Love lyrics - cropped jacket

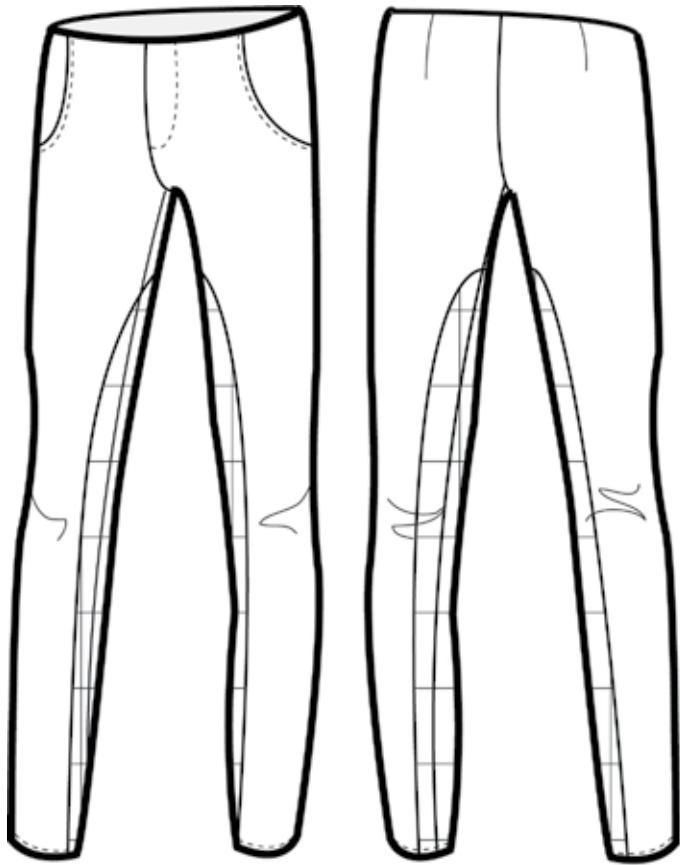

Never ending string - jacket

Dazzling octave - coat

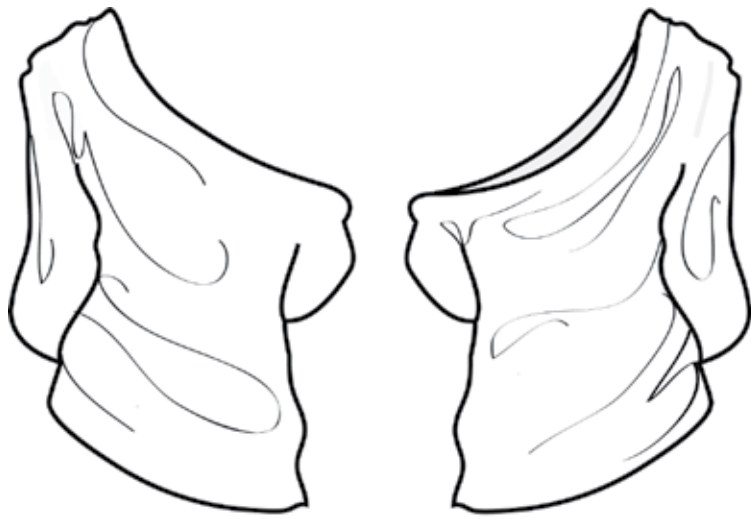

Silent sound- trousers

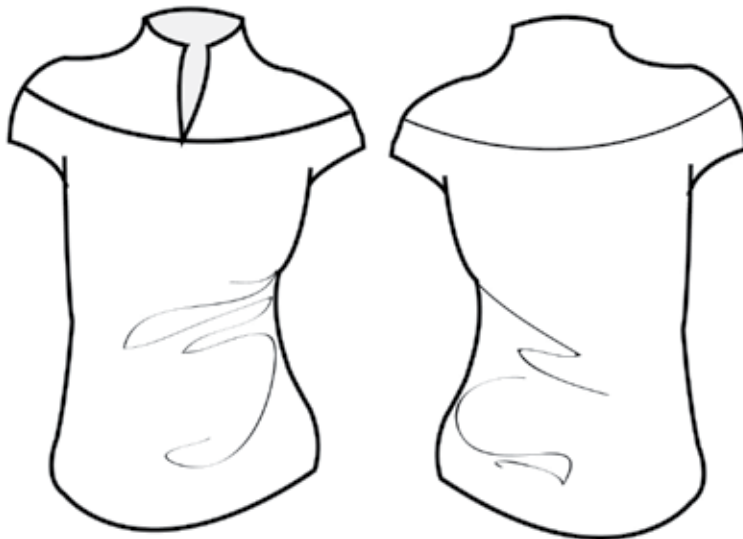

Calm note- trousers

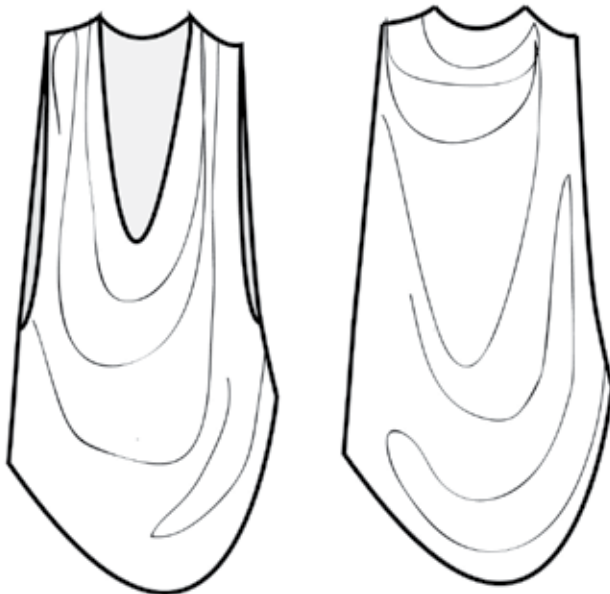

Delightful harmony- shirt

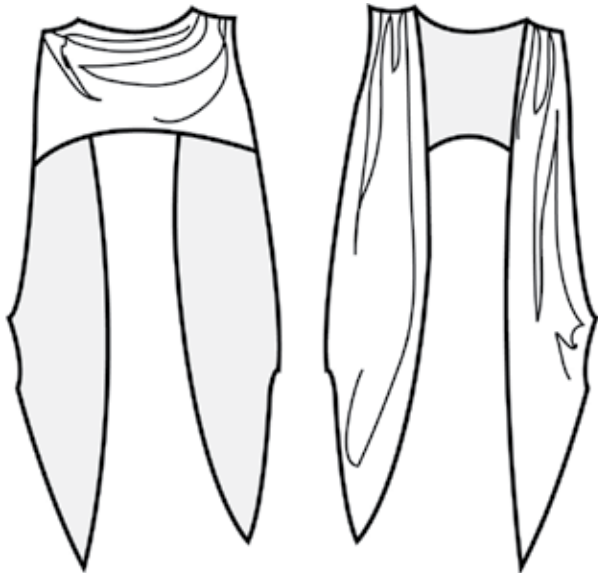

High tunes- shirt

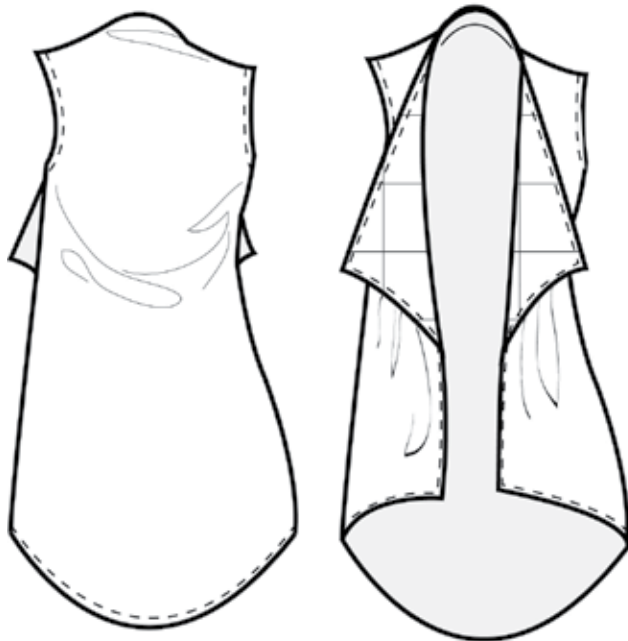

Light Ballad- top

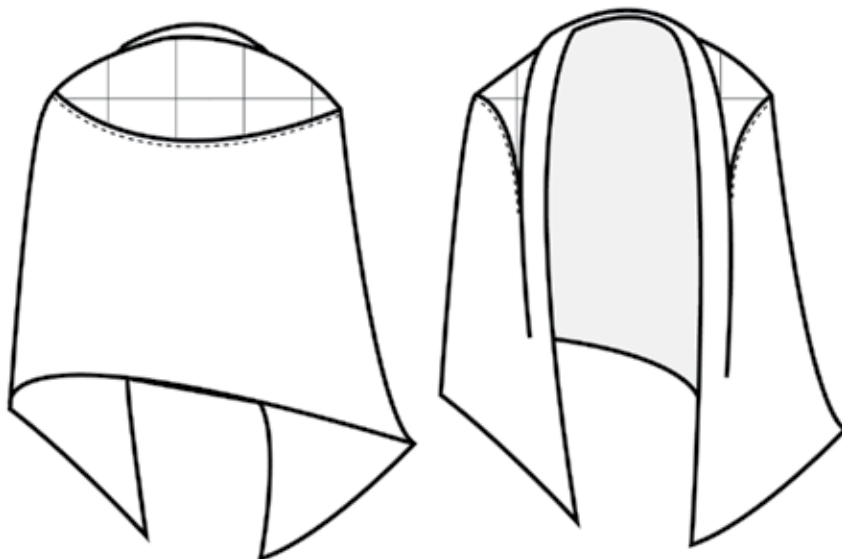

Sweetie song - cropped vest

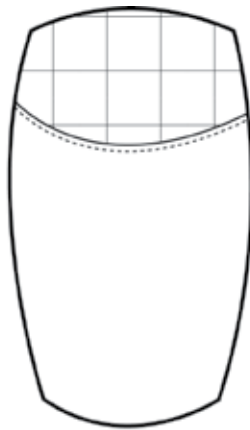

Absorbed sound - vest

Stunning chord - cape

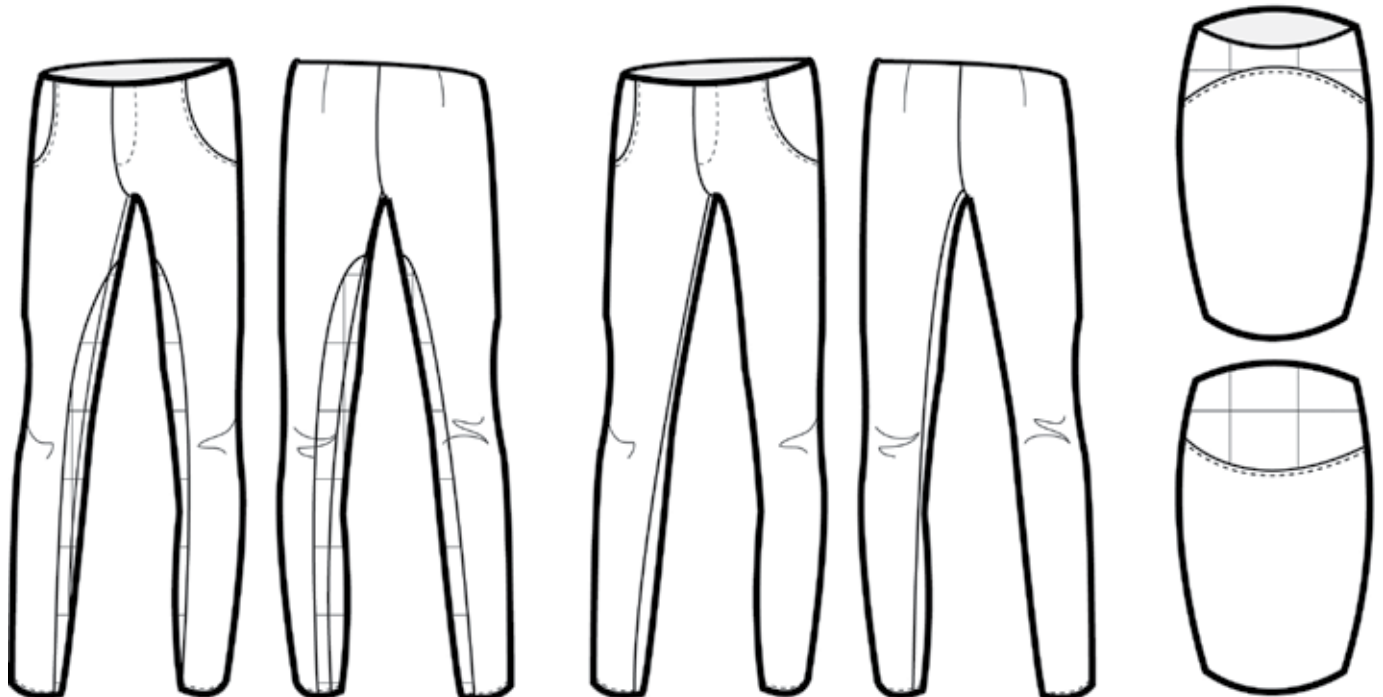
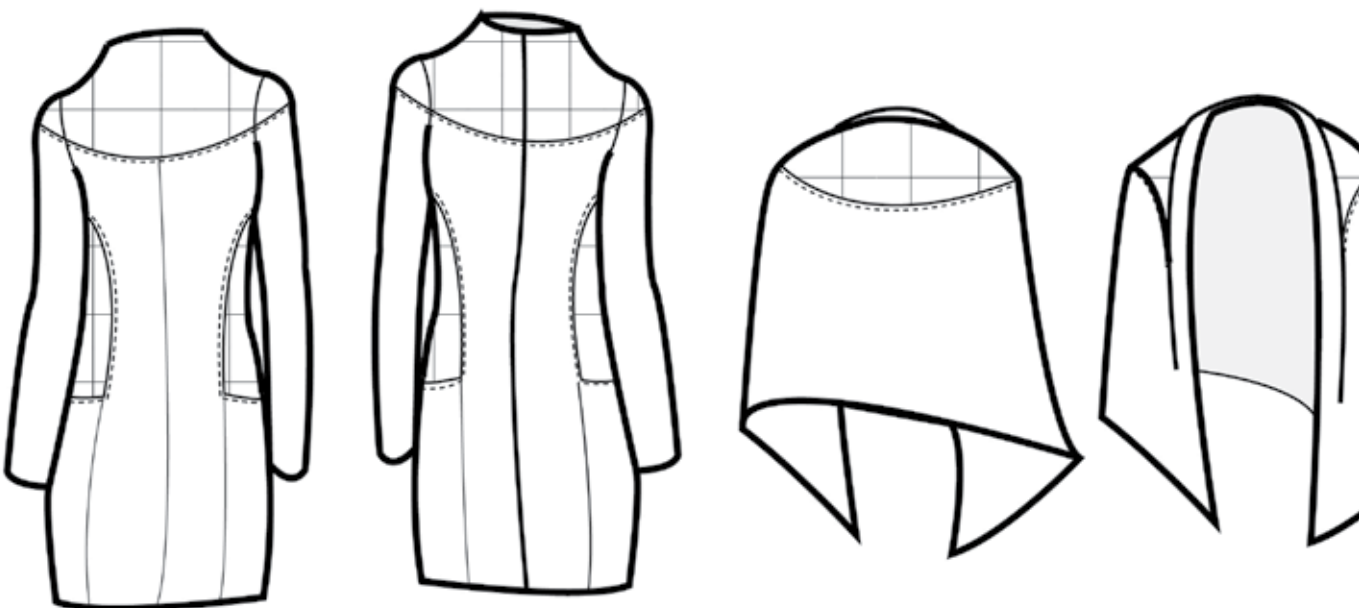
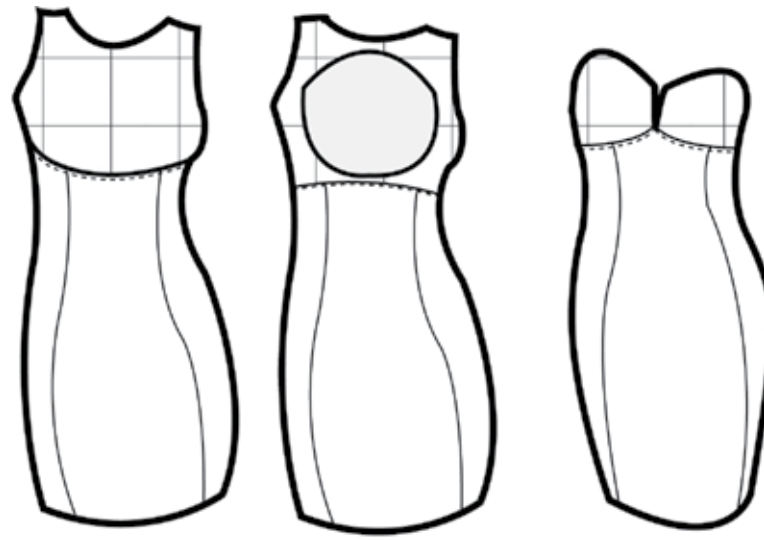

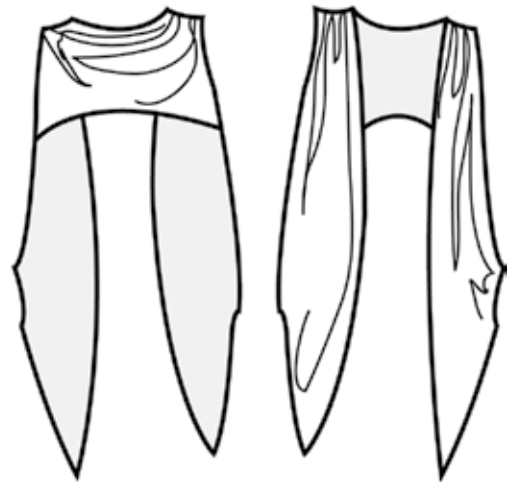
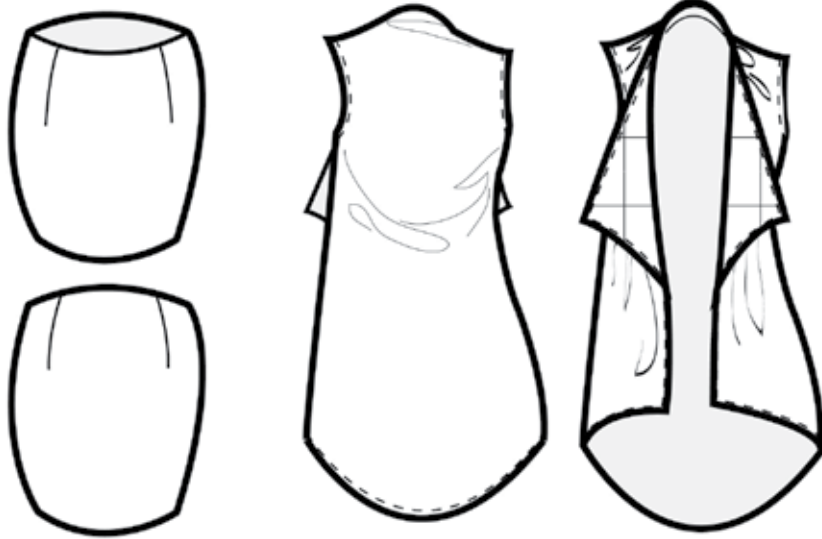
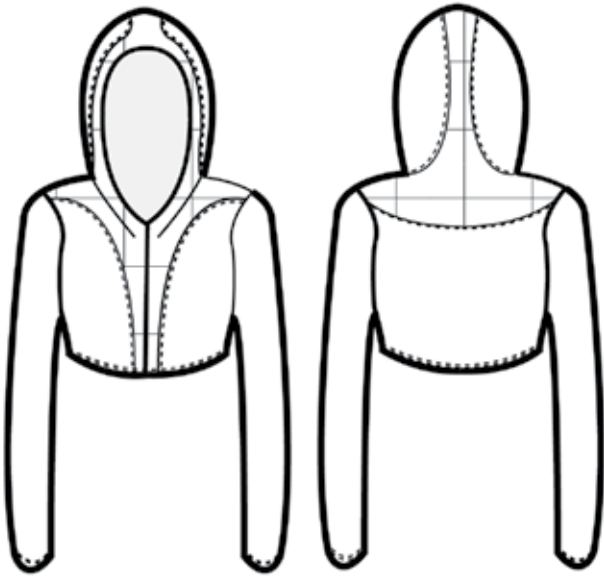
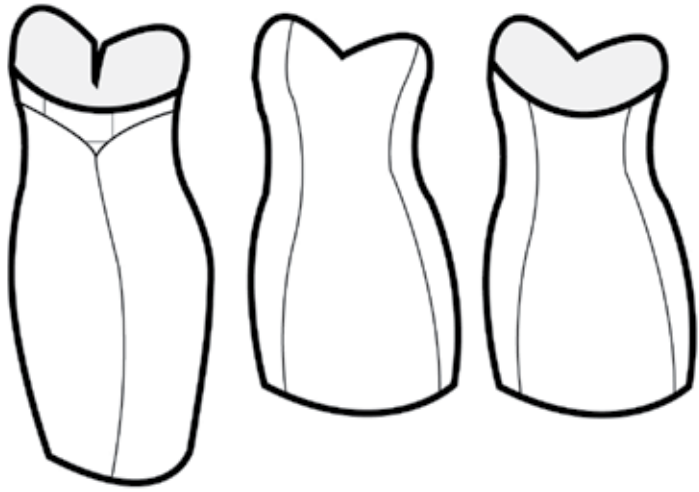
Sugary notes - skirt

Enchanting symphony - mini skirt

Kuvaluettelo

Kuva 1: Golden sound. My Ode- malliston mekko, mallina Annariina Vaahtoluoto. Jenni Tolonen 2011.

Kuva 2: Oksa. Luminen koivun oksa. Jenni Tolonen 2011.

Kuva 3-4: Valokuvia metsämaisemista. Jenni Tolonen 2009.

Kuva 5: Juurijana. Kollaasi kuva aikajanan tyylillä. Jana kuvaa prosessin kulkua ja identiteetin kehittymistä. Jenni Tolonen 2011.

Kuva 6: My Ode- malliston ideataulu. 2010. Kollaasi. Jenni Tolonen 2010.

Kuva 7: Collection line up. Piirros My Ode- mallistosta kokonaisuudessaan. Jenni Tolonen 2010.

Kuva 8: My Ode- malliston värikartta.2010. Kollaasi. Jenni Tolonen 2010.

Kuva 9: Korin pohjapunos. Piirros punontatekniikasta. Jenni Tolonen 2011.

Kuva 10-12: Tekoprosessia. Mallinuken päälle on punottu korin pohjatekniikkaa. Jenni Tolonen 2010.

Kuva 13: Studio Turo. Turon valokuvastudio odottaa kuvausten alkamista. Jenni Tolonen 2010.

Kuva 14-21: My Ode. Valokuvia My Ode- mallistosta, mallina Maria Kokko. Jenni Tolonen 2010.

Kuva 22-30: My Ode- mallistokatalogi. Katalogi kuvattuna aukeama aukeamalta paperisena versiona. Jenni Tolonen 2011.

Kuva 31-32: Käyntikortti. Etu- ja takapuoli suunnitellusta käyntikortista. Jenni Tolonen 2011.

Kuva 33: Never ending string. Luonnos takin muutoksista, jotka perustuvat asiantuntijapalautteeseen. Jenni Tolonen 2011.

Kuva 34: Valokuva. Asukokonaisuus My Ode- mallistosta, mallina Annariina Vaahtoluoto. Jenni Tolonen 2011.

Lähteet

Ahola, V. & Kuhlman, I. & Luotio, J. 1998. Pieni ja paras tietosanakirja. Jyväskylä: Gummeruksen kirjapaino Oy.

Anttila, Pirkko. 2005. Ilmaisuu, teos, tekeminen ja tutkiva toiminta. hamina: Akatiimi Oy.

Hirvonen, T. 2009. Muotoilijan brändi ammattillisen profiloinnin ja imagon apuna. Kuopio: Savonia-ammattikorkeakoulu, Kuopion Muotoiluakatemia. Kuopion Muotoiluakatemia: Tuotemuotoilu. Opinnäytetyö.

Sepän koulu, Kirkkonummi. [Verkkosivu] Käden taidot [Viitattu 23.11.2010] Saatavissa: <http://www.sepankoulu.fi/kansa/kansa07.htm>

Toth, M. & D'arc J. 2003. Fashion Icon: The Power and Influence of graphic design. Gloucester, Massachusetts: Rockport Publishers.

Sipilä, A. 12.9.2010. *Suomi-bulimiaa* [verkkoartikkeli] Helsingin Sanomat. [Viitattu 23.11.2010] Saatavissa: <http://www.hs.fi/kotimaa/artikkeli/Suomi-bulimiaa/1135260085269>

Ihatsu, Sari 2011. Toimitusjohtaja. Helsinki 1.2.2011. Haastattelu.

Ihatsu, S. Kuopion Muotoiluakatemia opiskelijan opinnäytetyö [Sähköpostiviesti]. Tolonen Jenni. 12.11.2010.

Ihatsu, S. Kuopion Muotoiluakatemia opiskelijan opinnäytetyö [Sähköpostiviesti]. Tolonen Jenni. 11.1.2011.

Ihatsu, S. Kuopion Muotoiluakatemia opiskelijan opinnäytetyö [Sähköpostiviesti]. Tolonen Jenni. 12.1.2011.

Ihatsu, S. Kuopion Muotoiluakatemia opiskelijan opinnäytetyö [Sähköpostiviesti]. Tolonen Jenni. 23.1.2011.

Koski, S-J. Kuopion Muotoiluakatemia opiskelijan opinnäytetyö [Sähköpostiviesti]. Tolonen Jenni. 24.11.2010.

Koski, S-J. Kuopion Muotoiluakatemia opiskelijan opinnäytetyö [Sähköpostiviesti]. Tolonen Jenni. 3.1.2011.

Koski, S-J. Opinnäytetyö [Sähköpostiviesti]. Tolonen Jenni. 16.2.2011.

Piirainen, M. Kuopion Muotoiluakatemia opiskelijan opinnäytetyö [Sähköpostiviesti]. Tolonen Jenni. 16.11.2010

Piirainen, M. Kuopion Muotoiluakatemia opiskelijan opinnäytetyö [Sähköpostiviesti]. Tolonen Jenni. 11.1.2011.

Pohjalainen, R-L. Kuopion Muotoiluakatemia opiskelijan opinnäytetyö [Sähköpostiviesti]. Tolonen Jenni. 4.11.2010.

Pohjalainen, R-L. Kuopion Muotoiluakatemia opiskelijan opinnäytetyö [Sähköpostiviesti]. Tolonen Jenni. 22.1.2011.

Aineistoluettelo

Hess, J. & Pasztorek, S. 2010. Graphic Design for Fashion. London: Laurence King Publishing Ltd.

Kainulainen, J. & Åberg, K. 2004. Mainospainot tuotteen ostajan opas. Jyväskylä: Docendo Finland Oy.

Toivonen, R. 2005. Tuohitaitaja 2. Jämsä: Raimo Toivanen.